

PROGRAMM EUROOPA NOORED

2004

Tallinn 2005

SISUKORD

- 7 ALAPROGRAMM 1: rahvusvahelised noorsoovahetused
- 16 ALAPROGRAMM 2: Euroopa Vabatahtlik Teenistus
- 26 ALAPROGRAMM 3: noorsooalgatused, võrgustikuprojektid ja tulevikukapitaliprojektid
- 33 ALAPROGRAMM 5: tugimeetmed
- 40 Euroopa Noored Eesti büroo infotegevus
- 44 Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevus
- 53 Programmi Euroopa Noored raames toetatud projektid

Hea lugeja,

2004. aasta oli programmi Euroopa Noored elus üks murranguliseim ning seda nii Eestist kui Euroopast laiemalt vaadatuna. Eelnev väide toetub mitmele põhjusele, millest peamine on seotud Euroopa Liidu laienemisega ning selle kaudu konkreetset noortele avardunud võimalustega läbi programmi Euroopa Noored.

Lisaks Eesti noorte ja noorsootöötajate suurenenud võimalustele programmis osalemiseks tõi Eesti liitumine Euroopa Liiduga 2004. aastal kaasa ka programmi Euroopa Noored Eesti eelarve hüppelise kasvu, mille kaudu sai võimalikuks toetada projekte senisest pea kolm korda suuremas mahus. Seejuures on hea tõdeda, et suhteliselt ootamatu ressurside kasv ei jäänud sihtgrupi poolt kasutamata, projektides osales 2004. aastal üle 8400 noore ja noorsootöötaja, samuti ei kujunenud taotlemine vaid hea oskusteabega tegijate pärusmaaks vaid ligi 50% taotlustest laekus esmataotlejatelt.

Märksa laiemate koostöövõimalustega Euroopa programm!

Alates 2004. aastast ei ole Eesti noorte võimalused koostööprojektideks enam piiratud Euroopa Liiduga seotud riikidega, vaid koostööd on võimalik teha ka Kagu- ja Ida-Euroopa riikidega, Kaukaasia ning Vahemereäärsete maadega ja Ladina-Ameerikaga. Aastal 2004 algatati Eestis tegutsevate organisatsioonide poolt ja toetati uute koostööriikidega projekte juba 16 korral.

Euroopa Noored – hea võimalus kogukondi teineteisele lähemale tuua!

Varasemate aastatega võrreldes on hea meel märgata venekeelse sihtgrupi suuremat osalust programmi tegevustes, seejuures võis täheldada ka projektigruppe, mis koosnesid nii eesti kui vene noortest ning olid seeläbi heaks näiteks sellest, kuidas on võimalik programmi võimalusi ära kasutada Eesti-sisese multikultuursuse paremaks mõistmiseks. Kindlasti omab eelnev olulist tähtsust Eestis elavate kogukondade noorte teineteisele lähemale toomisel ning annab ehk tõe ka edasiste koostööprojektide jätkumisele ning uute tekkele. Samuti pööravad Eestis elavad vene noored oma projektides palju tähelepanu noorte õiguste ja demokraatia temaatikale. Antud arengut soovib Euroopa Noored Eesti büroo jätkuvalt ka omalt poolt igakülselt toetada läbi info- ning koolitustegevuste.

Eespoolmainitud ning teistegi käesolevas aastaraamatus kirjeldatud arengute suunaja ja toetajana mõistame Euroopa Noored Eesti bürosos hästi programmi potentsiaali Eesti noorsootöös midagi ära teha, olgu sees siis noorte omaalgatuse väärtustamise ning toetamise või noorsootöötajate tööalase motiveerimise ja koolitamise kaudu.

Loodetavasti annab käesolev raamat Teile häid mõtteid, kuidas saate omalt poolt programmi Euroopa Noored kaudu neisse ja uutessegi arengutesse panustada.

Reet Kost

Euroopa Noored Eesti büroo juhataja
Sihtasutus Archimedes

ALAPROGRAMM 1 - RAHVUSVAHELISED NOORSOOVAHETUSED

Eelarvelised vahendid

Rahvusvahelised noorsoovahetused on programmi Euroopa Noored raamesse kuulunud programmi loomisest saati, alates 1988. aastast. Tegemist on võimalusega, mis on selgelt programmi alustala ning mis peegeldab kõige ilmekamalt selle põhiväärtusi ja olulisemaid eesmärke. Teenekalt on ka hetkel vältavas programmifaasis, mis on kehtestatud aastateks 2000-2006, noorsoovahetustele omistatud alaprogrammi 1 nimetus. Ning tänaseni on just selle alaprogrammi poolt eraldatavad ressursid ka kogu programmi suurimad.

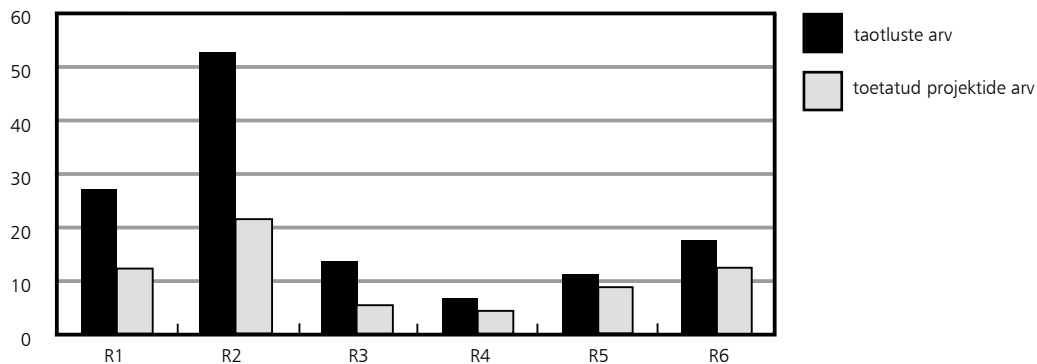
2004. aasta oli rahvusvaheliste noorsoovahetusprojektide osas kasvav ning mitmekesine. **Kokku esitati 2004. aastal 130 noorsoovahetusprojekti ning neist toetati 66.** Eelarveaasta jooksul projektidele eraldatud toetuse suurus oli üle 8 miljoni eesti krooni.

Esitatud projekte	Toetatud projekte	Kasutatud eelarve
130	66	9 530 679 EEK

2003. aastaga võrreldes on alaprogrammi 1 kasvu iseloomustavad numbrid seega väga kõnekad: aasta varem esitati taotlusi 76 ja neist toetati 35 – toetatud projektide arv on aastaga kasvanud 189 %. Esitatud taotluste arvu olulist suurenemist saab kindlasti pidada 2003. aasta aktiivse teavitustegevuse tulemuseks. Ometi on esitatud ja toetatud projektide proportsioon jäänud sarnaseks; kui 2003. aastal leidsid toetamist 46 % esitatud taotlustest, siis 2004. aastal oli see osakaal 51 %.

Taotlustähtaegade lõikes kinnitus varasemate aastate kogemus suveperioodil elluviidavate noorsoovahetusprojektide rohkusest, sellest tulenevalt esitati enim taotlusi aasta esimeseks kaheks, 1. veebruaril ning 1. aprillil taotlustähtaegadeks.

2004. aastal esitatud noorsoovahetustaotlused tähtaegade kaupa

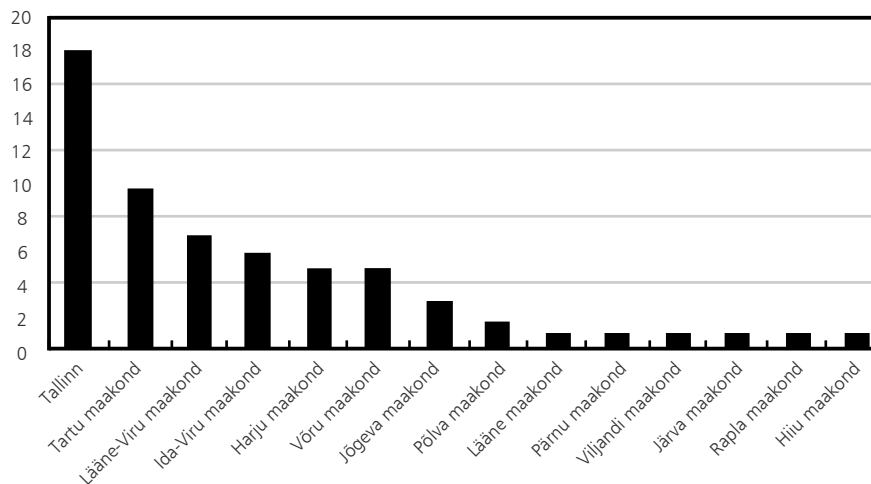
Taotlejad

Tagamaks hea ülevaate programmi võimalusi kasutava sihtgrupi üle, koondab Euroopa Noored Eesti büroo igal aastal alaprogrammiti olulisimad statistilised näitajad ka taotlejate kohta.

On märkimisväärne, milline hulk noori osales 2004. aastal Eestis programmi Euroopa Noored raames rahastatud noorsoovahetusprojektides – **kokku võttis projektidest osa 2016 noort**, kellest 712 olid pärit Eestist ja ülejäänud teistest Euroopa riikidest. Võrreldes aastatega 2002 (282 Eesti noort) ja 2003 (425 Eesti noort) on osalevate noorte hulk kordades kasvanud. Selle arvu täienduseks on suur hulk Eesti noori osalenud mitmepoolsetes rahvusvahelistes noorsoovahetusprojektides, mis on programmi Euroopa Noored raames esitatud ja ellu viidud teistes riikides, ning mis seetõttu ei kajastu siinses statistikas.

Sarnaselt varasematele aastatele **esitati enim projekte Tallinna noorte poolt** või selliste organisatsioonide/gruppide poolt, mille keskus asub Tallinnas. Tallinnale järgnes traditsiooniliselt Tartu linn koos ümbritseva maakonnaga. Toetatud taotlejate seas jäid 2004. aastal paraku esindamata Valga- ja Saaremaa; väga positiivse tendentsina tuleb aga välja tuua rahvusvaheliste noorsoovahetuste jõudmist Pärnu-, Hiiumaa- ja Põlvamaale.

Toetuse saanud projektide päritolu maakonniti

Lisaks toetatud projektide absoluutarvudele on aga huvitav analüüsida ka noorte aktiivsust maakonniti, lähtudes Statistikaameti info abil kõigi maakondade (ja Tallinna) 15-25-aastaste elanike arvust. Selline statistika toob välja tähelepanuväärseid tendentse, mis sugugi ei aeta Tallinnat ja Tartut ainuliidrite positsioonile.

Noorsoovahetusprojektide läbiviimise aktiivsus piirkonniti 2004. aastal

	Projekti 10 000 noore kohta*	Toetatud projekte	Osalenud noori
Võru maakond	8,18	5	55
Lääne-Viru maakond	6,35	7	59
Hiiu maakond	5,93	1	8
Jõgeva maakond	4,81	3	56
Tartu maakond	4,78	13	108
Põlva maakond	3,96	2	27
Tallinn	2,86	19	205
Harju maakond	2,36	5	42
Lääne maakond	2,24	1	25
Ida-Viru maakond	2,09	6	78
Rapla maakond	1,58	1	8
Järva maakond	1,46	1	12
Viljandi maakond	1,03	1	19
Pärnu maakond	0,68	1	10
Saare maakond		0	0
Valga maakond		0	0
Eestis KOKKU:	2,91	66	712

* Aluseks on Statistikaameti andmed. 2004. aasta alguses elas Eestis kokku 226562 15-25 aastast noort, s.o. programmi Euroopa Noored alaprogrammi 1 sihtgrupi vanuses.

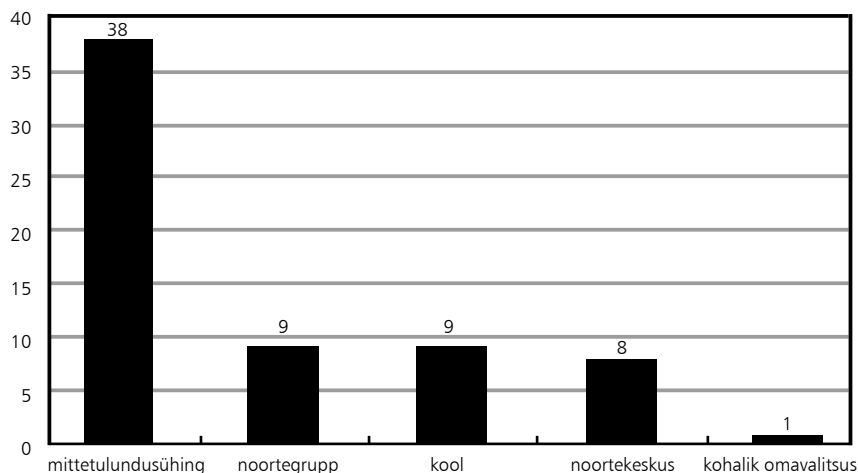
Ülaltoodud tabelist nähtub, et suhtarvude alusel hinnates on **aktiivseim taotleja** alaprogrammis 1 sootuks Võru maakond, kus 10000 seal elava noore kohta leidis 2004. aastal toetust üle 8 noorsoovahetusprojekti. Samuti on märkimisväärne, et teisel ja kolmandal positsioonil on Lääne-Virumaa (6,35 projekti) ja Hiiumaa (5,93 projekti), kellest viimane oli toetatud projektide arvu näol esindatud vaid ühe projektiga. Arvestades aga Hiiumaa elanikkonna suurus on see näitaja igati muljetavaldav. Samal ajal on Tartu maakond ja Tallinn sellises järjekorras esindatud alles vastavalt 5ndal ja 7ndal kohal.

Võru maakonnast on 2004. aastal projektidele toetust saanud aktiivselt kohalikul tasandil tegutsevad noortekeskused (Rõuge Noortekeskus, Võru Noortekeskus), samuti aga mitmed koolid (Võru Kesklinna Gümnaasium, Varstu Keskkool). Arvatavasti võib Võru maakonna noorte aktiivsuse tagamaid otsida ka väikse piirkonna eelistes erinevate kogemuste kohta info levitamisel ja suust suhu rändavast informatsioonist.

Lääne-Virumaa toetusesaajatest on aga esirinnas Tapa ja Rakvere taotlejad (nt Rakvere Rahvamaja, Tapa Lastekaitse Ühing, Rakvere Linnanoorde Proovilava), mis ilmselt räägib kõnekalt maakonna jõudsalt arenevast noorsootööst.

Taotlejad on programmi Euroopa Noored tunnustava aspektina sageli märkinud võimalust esitada rahataotlus ka ilma juriidilise organisatsiooni toetuseta. Projekti võivad esitada ning rahastuse saada ka **nn mitteformaalsed noortegrupid**, kelle võimalused oma tegevustele finantseerijaid leida on tavaliselt väga piiratud. Läbi aastate on mitteformaalsed grupid taotlejate seas aktiivselt esindatud olnud, kuigi sellest ei saa rääkida kui tõusvast tendentsist. On alust arvata, et aja jooksul leiavad noored oma projektisovile oskuslikumalt toetajaid mõne mittetulundusühingu või noortekeskuse juures ning ka nimetatud organisatsioonid ise näitavad üles suuremat valmisolekut ja aktiivsust projektide algatamisel ning toetuse taotlemisel.

Noorsoovahetuste toetusesaajad tüübiti 2004. aastal

Seega – 2004. aastal esitati ligi 60 % taotlustest mittetulundusühingute poolt (aastatel 2002 ja 2003 olid vastavad näitajad 34% ja 43%). Mitteformaalsed noortegrupid ning noori esindavad koolid ja noortekeskused olid võrdselt esindatud 12-13 % näol ning eraldi välja toomist väärib koolide osaluse märgatav vähenemine (2002 – 19%, 2003 – 17%). Samal ajal on aga 2004. aastal toetusesaajate seas esindatud õpilasomavalitsused (nt Eesti Õpilasomavalitsuste Liit) ja kohalikud noorte volikogud (nt Taebla Noorte Volikogu), mis on ilmne näitaja noorte valmisolekust vastutada oma projektide eest ise, ilma kooli või kohaliku omavalitsuse otsese initsiatiivita.

Esmataotlejate osakaal alaprogrammi 1 taotluste esitajate seas on muljetavaldavalt kõrge, ligi 65%. Just rahvusvahelised noorsoovahetused kui programmi Euroopa Noored teenekaim osa kõidab noori oma põneva võimalusega ise kätt proovida rahvusvahelises suhtluses ja näha maailma ning uusi inimesi.

Vähemate võimalustega/erivajadustega noori kaasavaid projekte oli 2004. aastal 17 – u 28 % toetatud noorsoovahetustest. Puuetega noori ühel või teisel moel kaasanud projekte esitasid näiteks Võru Noortekeskus,

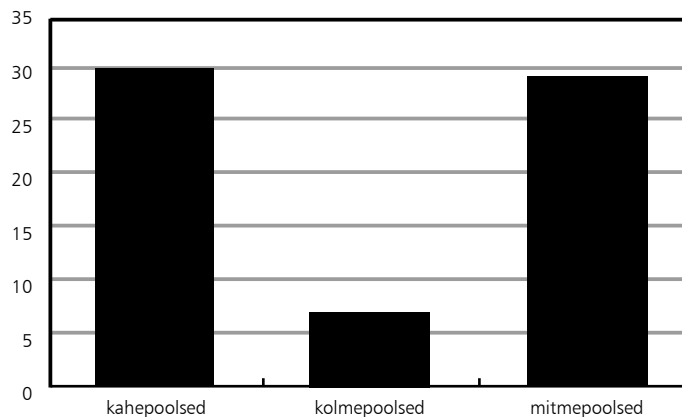
Eesti Lihasehaigete Selts, Jõgeva Vaimupuudega Inimeste Tugiühing. Võib arvata, et need näited toetuvad paljuski 2003. aasta Euroopa Puuetega Inimeste Aasta raames Euroopa Noored Eesti büroo poolt korraldatud infotegevustele. Käitumisraskustega noori kaasasid 2004. aastal Tapa Lastekaitse Ühingu, MTÜ Omos ja Lääne-Eesti Arenduskeskuse noorsoovahetused.

Varasemate aastatega võrreldes tuleb positiivsena märkida ka **venekeelse sihtgrupi** enamat kaasatust programmi tegevustesse. Kõikidest toetatud noorsoovahetustest 13 projekti kaasasid vene keelt emakeelena kõnelevaid noori. Seejuures võis täheldada ka projektigruppe, mis koosnesid nii eesti kui vene noortest (nt ühendus Noored Noortele, Eesti Õpilasmavalitsuste Liit) ning olid seeläbi heaks näiteks sellest, kuidas on võimalik programmi võimalusi ära kasutada ka Eesti-sisese multikultuursuse paremaks mõistmiseks, lisaks rahvusvahelise mitmekesisusega tutvumisele. Samuti pööravad Eestis elavad vene noored oma projektides palju tähelepanu noorte õiguste ja demokraatia teemaatikale ja noorsooinfo levikuga seotud probleemidele.

Projektid

Tavapäraselt on võimalik noorsoovahetusprojektide algatajatel teha valik projekti kaasatud partnerriikide arvu, tehes koostööd vastavalt ühe, kahe või enama noortegrupiga teistest riikidest. Programmi Euroopa Noored eesmärke silmas pidades – toetada noorte iseseisvaid algatusi ning pakkuda neile võimalust esimeseks rahvusvaheliseks projekti- ja koostöökogemuseks – on igati arusaadav kahepoolsetes koostöös ette valmistatavate ja ellu viidavate projektide suur hulk. Iga täiendav partner tähendab uusi väljakutseid.

Partnerite arv toetatud noorsoovahetusprojektides 2004. aastal

Seda tähelepanuväärsem on **mitmepoolsete noorsoovahetuste** osakaalu tõus toetatud projektide seas. See tendents on ühelt poolt loogiliselt seostatav üldise eelarvekasvuga, kuivõrd mitmepoolsed projektid on kahe- ja kolmepoolsetega võrreldes tavapäraselt mitu korda kallimad – seda nii enamate osalejate tõttu kui ka partnergruppide reisirakendele toetuse taotlemise tõttu vastuvõtva grupi poolt. Teisalt viitab aga selline tulemus

kindlasti ka noortegruppide valmisolekule ja soovile saada rikkalikumaid kogemusi kultuuridevahelises suhtluses ning panna end proovile komplitseeritumates olukordades.

Nagu eespool välja toodud, osaleb lisaks Eestis rahastatud projektidele suur hulk Eesti päritolu noori erinevates mitmepoolsetes noorsoovahetusprojektides, millele on toetust taotletud ja mis leiavad aset teistes riikides.

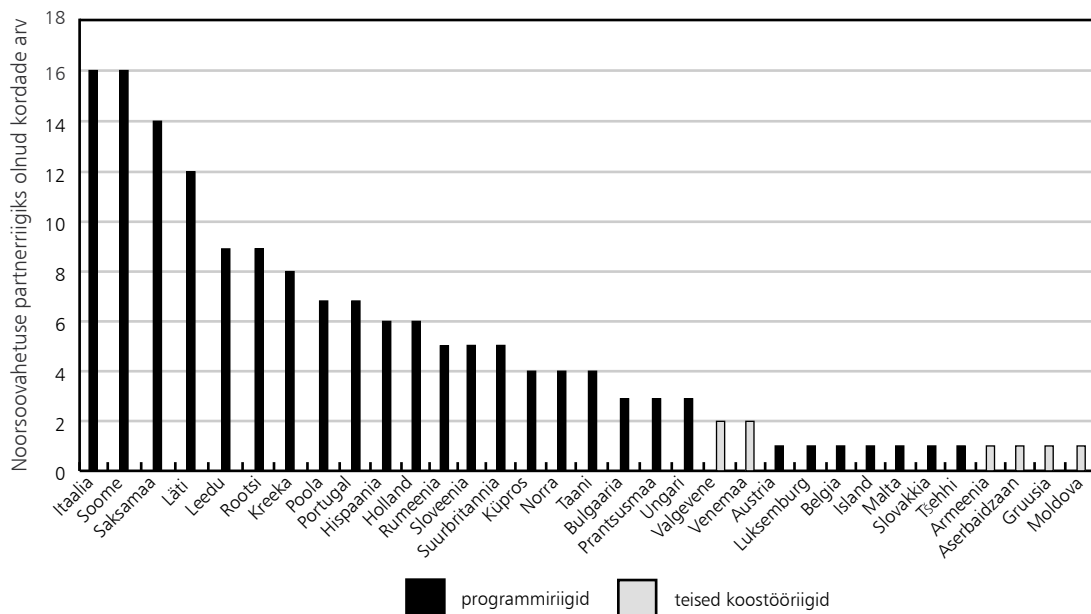
“Euroopa ei saa ühtseks ainult läbi Euroopa Liidu poliitika, ühtseks saab ta läbi noorte, läbi omavahelise suhtlemise. Täna need noored on homne ühine Euroopa.”

Rakvere Rahvamaja ANK, noorsoovahetus “Harituks keskkonna ja kultuuri kaudu”

Kaugeim koht, kuhu sel aastal Eestist programmi Euroopa Noored raames toetust saanud noorsoovahetuse läbiviimiseks reisis, oli ilmselt Gröönimaa. Enamik (70%) 2004. aastal läbi viidud projektidest olid aga vastuvõtvad, st projekti tegevus leidis aset Eestis. Saatvatest projektidest ligi kolmandik leidsid aset Soomes, mis jagab partnerriikide kokkuvõttes Itaaliaga samuti esikohta. Soomega koostöös tehtud projektide hulk on sedavõrd arvukas eelkõige tänu toetuse taotlemise võimalusele Piiriülese Koostöö raames ning geograafilisele, kultuurilisele ja keelelisele lähedusele Soome ja Eesti vahel.

Itaalia figureerimine partnerriikide seas esirinnas koos tavapärase Soomega on seletatav lisaks ilmselt üldistele headele koostöösuhetele ja atraktiivsele põhja-lõuna kontrastile ka Tallinna Haridusameti abiga loodud Tallinna ja Itaalia koolide sõprus- ja koostöösidemetele, mille raames töötati välja ja viidi ellu mitu toetamist väärinud noorsoovahetusprojekti.

Toetatud noorsoovahetuse partnerriigid 2004. aastal

2004. aastal läbi viidud noorsoovahetuste partnerriikide koosseis on varasemast märksa rikkalikum. Lisaks Euroopa Liidu „vanadele“ liikmesriikidele, kellega Eesti noored on ka varasematel aastatel aktiivselt koostööd teinud, oli 2004. aastal aktuaalne tihenev koostöö „uute“ liikmesriikide vahel, kuivõrd just alates sellest aastast ei olnud Eesti staatuse muutumise tõttu Euroopa Liidus Eesti noorte jaoks enam oluline mõne „vana“ liikmesriigi kaasatus noorsoovahetusse.

2004. aastal kasutati alaprogrammis 1 aktiivselt ka võimalust teha koostööd **teiste partnerriikidega** – seda aga siiski vaid Ida-Euroopa suunal. Tänu MTÜ Estonian UNESCO Youth Association, noortegrupi Young Estonian Friends ja Tallinna Avatud Noortekeskuse projektidele lisandusid 2004. aasta koostööriikide nimekirja sellised eksootilisemad maad nagu Gruusia, Valgevene, Moldova ja Aserbaidžaan.

Mõne sõnaga ka toetatud **noorsoovahetuste sisul** peatudes saab kinnitada, et noorsoovahetuste teemad on alati mitmekesised. Kuid noorte tavapärase huvi erinevate maade ja inimeste kultuurierinevuste vastu leidis kinnitust ka 2004. aastal – enamik aset leidnud projekte keskendusid just kunsti ja/või kultuuri erinevate aspektide tundmaõppimisele. Seejuures tegeleti teatriga, eri kultuuride juurde kuuluvate legendide, loovuse edendamise (nt Loesje-loosungite väljatöötamise abil), kultuuriliste erinevuste, identiteedi ja selle erinevate tasemetega, muusika jm teemadega.

Tähtsaks oli ka noorte jaoks oluliste ühiskondlike teemade – karjääri planeerimine, tervis (sh HIV/AIDS, tervislik toitumine jms), võrdsed võimalused ja osalus, noorte tegutsemisvõimalused maapiirkondades, noorte õigused ja kohustused – aktiivne käsitlemine. Uuenduslikuma käsitletud teemana võiks välja tuua nt noorte vabatahtliku tegutsemise võimalused kohalikus kogukonnas. Traditsiooniliselt palju käsitleti (loodus)keskkonnaga seotud probleematikat.

Rahvusvahelise noorsoovahetusprojekti raames käsitletud teemadering ning uued kogemused annavad osalevatele noortele tegutsemisindu pikemaks ajaks. Palju kontakte säilib ning noored püüavad samu koostööpartnereid kaasata ka oma uutesse tegemistesse ning projektidesse. Samuti on 2004. aastast teada vähemalt üks juhtum, mil noorsoovahetuse ettevalmistamise käigus otsustasid noored luua oma MTÜ, et edaspidigi selle raames aktiivselt tegutseda.

Alaprogrammi tegevusi toetav koolitus

Tulenevalt varasemate aastate positiivsest kogemusest jätkus 2004. aastal Euroopa Noored Eesti büroo poolne projektigruppide toetamine lisaks raha ja konsultatsioonide kujul antavale ka regulaarse ettevalmistava koolituse näol. „Noorsoovahetusgruppide kultuuriline ja praktiline ettevalmistuskoolitus“ sai 2004. aastal suupärasema nimetuse KUPEK. Koos nimetusega täiustus Euroopa Noored Eesti büroo koolitustiimi abil aga ka koolituse sisu – varasemast enam asetati rõhuasetus noorte endi osalusele ja vastutusele koolituse läbiviimise käigus. Et toetatud projektide arv kasvas 2004. aastal väga olulisel määral, tuli kahe kõige aktiivsema taotlustähtaja (1. veebruar ja 1. aprill) järgselt viia läbi kaks koolitust tavapärase ühe asemel. Kokku leidis 2004. aastal aset 7 KUPEK-koolitust.

2004. aastal oli Euroopa Noored Eesti büroo prioriteediks avatud noortekeskuste aktiivsem kaasamine programmi taotlejate sekka. Sellest tulenevalt viidi septembris ja novembris läbi 2-päevased koolitused programmi raames „algajatele“ keskustele – neist esimene Läänemaal (kaasates ka Hiiumaa huvilisi), teine Otepääl (osalejateks seekord Valga- ja Viljandimaa keskused). Lisaks rahvusvaheliste noorsoovahetustega seonduvale tutvustati

koolituse käigus noorsooalgatusi, käsitleti meeskonnatööd ja projektijuhtimist; koolitus tugines 2003. aastal välja töötatud ja edukaks osutunud kontseptsioonile.

“Tulevased projektikirjutajad võiks teada, et alati kui midagi on arusaamatut, tuleb nõu küsida, sest seda võimalust kasutasime ka meie ja see tõi projektile palju kasu. Projekti kvaliteet sõltus väga suurel määral sellest, mida Euroopa Noored meile võimaldasid, seda nii toetust arvestades, kui ka koolitust arvestades.”

Rakvere Rahvamaja ANK, noorsoovahetus “Harituks keskkonna ja kultuuri kaudu”

2004. aasta eelarve raames läbi viidud **rahvusvahelistest koolitustest** väärib eelkõige äramärkimist 2005. aasta märtsis Eestis, Tallinna lähistel aset leidnud „*Call for Participation*” – noorte osaluse teemaline koolitus füüsilise puudega noortele ja nendega töötavatele noorsootöötajatele. Koolituse osalejad olid kokku kolmelt maalt – Eestist, Soomest ja Poolast; ka koolituse läbiviijate seas oli lisaks Eesti büroo töötajatele Soome agentuuri esindaja ning Poolast pärit koolitaja Dagna Gmitrowicz. Eestit esindasid koolituse osalejate seas Põhja-Eesti Pimedate Ühingu noored ja Puuetega Laste Tugiühingu esindajad.

Lisaks peamisele, noorte osaluse teema käsitlemisele tutvuti koolituse käigus alaprogrammide 1 ja 3 võimalustega, arutati Eesti Lihasehaigete Liidu poolt ellu viidud noorsoovahetuse osalejatega nende kogemuse üle, külastati Tallinna Puuetega Inimeste Koda jpm. Koolitus oli oma ülesehituselt uuenduslik ning tugines osalejate erivajadustele, leides neilt ürituse järgselt ka väga positiivset vastukaja.

Euroopa Noored Eesti büroo saatis 2004. aastal mitmeid Eesti osalejaid ka välisriikides aset leidnud rahvusvahelistele koolitusüritustele; neist olid eelkõige noorsoovahetusprojektide arendamisele suunatud: Austrias oktoobri lõpus aset leidnud „*Direct Participation and Project Management*”, „*BiTriMulti*” juunis, samuti Austrias, „*Youth Exchanges: Facilitating the process of communication in English*” Belgias, kontaktseminar Kagu-Euroopa maadega noorsoovahetuste võimaldamiseks septembris Ungaris, „*Working for Peace Through International Youth Exchange*” Irimaal jmt. Aga ka muud, üldisemaid teemasid käsitlevad rahvusvahelised koolitused on tihti kaudselt just noorsoovahetusprojektide algatamisele ja edendamisele suunatud.

ALAPROGRAMM 2 - EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS

Eelarvelised vahendid

Olles 1998. aastal alustanud väikesemahulise eraldi noorteprogrammina, on Euroopa Vabatahtlik Teenistus praeguses programmis jõudmas alaprogrammiga 1 võrreldavate eelarveliste ressursideni. Sellise kasvutempo on tinginud noorte aina suurenev soov kogeda elu teistes riikides ning panustada seejuures vabatahtlikuna ühiskonna arengusse. See tendents omakorda on andnud ka Euroopa noortepoliitikale alust käsitleda vabatahtlikku tegevust ühe olulisima sihina käesoleval kümnendil. Nimelt on Euroopa noortepoliitika Valge Raamatu alusel sätestanud ühe eesmärgina just vabatahtliku teenistuse edasiarendamise nii kohalikul kui rahvusvahelisel tasandil ning käsitleb seda kui olulist osa ühiskonna täisväärtuslikust toimimisest ja noorte omaalgatusest. Samuti on Eestis Tartu Vabatahtlike Keskuse algatusel ja Euroopa Noored Eesti büroo osalusel 2004. aastal kogunenud vastavateemaline ümarlaud, eesmärgiga pöörata avalikkuse tähelepanu vabatahtliku tegevuse õigusliku reguleerimise puudulikkusele Eestis.

Nende oluliste sündmuste valguses oli aasta 2004 ka alaprogrammile 2 murranguline, kuna seoses **suurenenud eelarvega** on toetatud projektide üldarv võrreldes varasemate aastatega (2002. ja 2003. aastal vastavalt 39 ja 37) mitmekordistunud.

2004	esitatud projekte	rahastatud projekte	teostunud projekte (juuli 2005 seisuga)	%	eraldatud eelarve	%
saatvad projektid	72	57	56	66	1 262 428	30
vastuvõtvad projektid	47	38	32	34	2 884 545	70
kokku	119	95	87	100	4 146 973	100

Toetusprotsent alaprogrammis 2 on võrreldes teiste alaprogrammidega küllaltki kõrge, ligi 80%. Põhjuseid selleks on erinevaid, alates projekti pikast ettevalmistusprotsessist, mida büroo enamusel juhtudest lähedalt jälgib ning seeläbi kõrvalekalletest taotlejaid kohe teavitada saab, lõpetades taotlusvormi lihtsama ülesehitusega. Samuti eristab alaprogrammi 2 teistest alaprogrammidest põhimõtteline erinevus esitatud projektide hindamisel, s.t kui teistes alaprogrammides käsitletakse iga taotlust, iga projektiideed eraldiseisvalt, siis vabatahtliku teenistuse raames taotluse esitamisele eelneb Euroopa Komisjoni ja kohaliku Euroopa Noored büroo poolse heakskiidu saamine kõikidele vabatahtlikke vastu võtta soovivatele organisatsioonide. Teisisõnu, iga vabatahtlikku vastu võttev organisatsioon on eelnevalt juba läbinud põhjaliku kvaliteedikontrolli. Igal juhul annab aga selline statistika julgustust neile noortele, kes kahtlevad võimaluses ise vabatahtlikuks minna ning sellele tegevusele programmi Euroopa Noored raames rahastust leida.

Samal ajal on kahetsusväärne, et mitmed vastuvõtvad projektid ei ole teostunud või on katkestatud. Mitmed vabatahtlikud on loobunud osalemast isiklikel põhjustel, samuti on aga projektide ärajäämist põhjustanud partnerrüügi büroo poolne äraütlev otsus. Jätakuvalt kinnitab see projekti põhjaliku ettevalmistuse olulisust ja kõikide osapoolte kaasatust sellesse.

Sarnaselt varasematele aastatele on üldarvus saatvate projektide hulk võrreldes vastuvõtvatega suurem, mis on seotud vastuvõtvate projektide märgatavalt suurema eelarvega. Ilmneb kelmikas statistiline paradoks – samal ajal kui ligi 70% toetatud projektidest on saatvad, kulub 70% eraldatud rahalistest ressursidest hoopiski vastuvõtvatele projektidele, mida on projektide kogumahuks vaid 34%.

Taotlustähtaegade lõikes on alaprogrammis 2 samuti olukord mõneti erinev alaprogrammist 1, kus põhirõhk langes kahele aasta esimesele tähtajale. Euroopa Vabatahtliku Teenistuse suurim taotlustähtaeg on 1. juuni (esitati 31 taotlust), mis võimaldab alustada projektide tegevusi sügisest. See tendents on olnud ilmekas kõnealuse alaprogrammi rakendamise algusest Eestis 2000. aastal ning peegeldab eelkõige siinsete organisatsioonide töörütm. Paljud organisatsioonid ei soovi vabatahtlike vastu võtta suveperioodiks, kartes kattumist puhkustega ja vabatahtliku võimalikku tegevusetust ning eelistavad alustada uusi tegevusi septembri saabumisega. Eks kõik sõltub vastuvõtva organisatsiooni täpsest tegevusvaldkonnast, kuid saatvate projektide algusaegade järgi näib, et ka teiste riikide organisatsioonides on levinud sarnane arusaam. Samas olid 2004. aastal küllaltki mahukad ka 1. aprilli (23 taotlust), 1. septembri (24 taotlust) ja 1. novembri (samuti 23 taotlust) taotlustähtajad.

Taotlejad

Kui teistes programmi Euroopa Noored alaprogrammides tähistab üks projekt reeglina suuremat hulka inimesi, nii noori kui noortega töötavaid inimesi, siis alaprogrammis 2 on iga projekt seotud vaid ühe konkreetse vabatahtlikuga. Loomulikult on projekti ettevalmistusse ja elluviimisse kaasatud suurem hulk inimesi projekti saatvast ja vastuvõtvast organisatsioonist ning kohalikest kogukondadest, kuid rahalised ressursid eraldatakse eelkõige konkreetse noore vabatahtlikuga seondult.

“Mu projekt on, oot-oot, pean kohe uue sona selle kirjeldamiseks välja motlema....mhhhh
...superhyperfantastiline!!! olen eriti rahul!!! elan koos 14 teismelise tudrukuga, enamus neist on minevikus seksuaalselt kuritarvitatud ja paljud neist on mone aja tanaval elanud. Hoolimata nende kurvast minevikust on nad toepoolest vaga onnelikud siin majas ja nahes direktori ja teiste tootajate tood (mida suuresti imetlen), et yllatu uldse. /.../

Elu Mehhikos on ponev ja vaatad kuulad koike silmad parani, ikka teine maailm... /.../

Ainuke asi, mis muret teeb on paev, millal pean oma asjad pakkima ja oma uued 14 ode maha jatma...

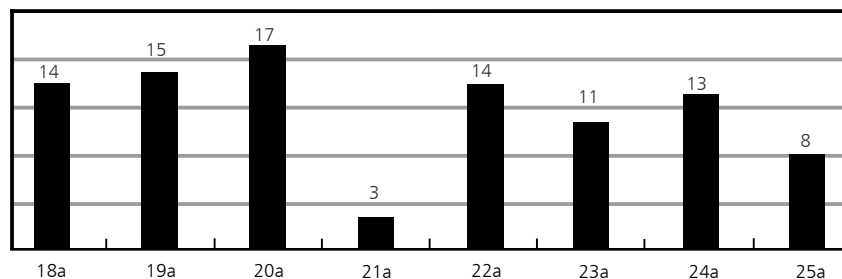
Kisub pikaks, tomban otsad kokku - SUUR SUUR AITAH!!! EVS ROKIB, AUUUU!!!

Palavad, kuumad, tulised tervitused”.

Kristel, Toluca, Mexico (*kirjapilt muutmata*)

2004. aastal toetati Eestis programmi raames 95 noore inimese võimalust osaleda lühi- või pikaajalises vabatahtliku teenistuse projektis mõnes teises Euroopa riigis või teistes partnerriikides. Nii Eesti kui välisvabatahtlike **keskmine vanus** oli 21 eluaastat (keskmine vanus on läbi aastate püsunud sama), allpool näete vanuselist jaotust skaalal 18-25 eluaastat.

Alaprogrammi 2 projektides osalenud vabatahtlike vanus

Saatvate projektide vabatahtlikest oli **noormehi** u. 25%, samal ajal kui vastuvõtvates projektides küündis noormeeste osakaal pea 40%-ni, mis on alaprogrammi 2 praktikas kogu Euroopas eriliselt kõrge näitaja. Põhjuseid maksab otsida vastuvõtivate organisatsioonide tegevusvaldkonnas ja sihtrühma eripäradest (nt käitumisraskustega poisid), mille tõttu paljud organisatsioonid eelistavad vastu võtta just meessoost vabatahtlikke.

Arvestades Eesti multikultuursust, on Euroopa Noored Eesti büroo alati seadnud eesmärgiks kaasata programmi Euroopa Noored tegevustesse ka mitte eesti keelt emakeelena kõnelevaid noori. Selleks otstarbeks on kõik programmi puudutavad infomaterjalid ja virtuaalsed kanalid paralleelselt kättesaadavad nii eesti- kui venekeelsena ning büroo korraldab igal aastal ka venekeelseid infoüritusi. Euroopa Vabatahtliku Teenistuse juures on aga ilmne, et **venekeelsete noorte kaasamisel** teevad suurema töö ära siiski need organisatsioonid, kes on oma tegevuse sihtrühmana määranud nii eesti kui vene noored. Vene keelt emakeelena kõnelevaid noori oli 2004. aastal saatvates projektides esindatud veidi üle 20%, kes kõik olid seotud kolme organisatsiooniga – MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES, Eurobridge ja Virumaa Üliõpilaskogu.

Aastal 2004 oli alaprogrammi 2 taotlejatest 18% **esmataotlejad**. Selline tulemus on ootuspärane, arvestades, et erinevalt teistest alaprogrammides, mille taotlejad käsitlevad elluviidavaid projekte pigem ühekordsete või lühemaajaliste ettevõtmistena, seovad suur hulk vabatahtlikega töötavaid saatvaid ja vastuvõtvaid organisatsioone end programmiga mitmeks aastaks. Küll aga saab eriti positiivsena 2004. aasta lõikes välja tuua mitmete uute vastuvõtivate organisatsioonide esmakordsed Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projektid (nt Võru ANK, Eesti Roheline Liikumine, Tallinna ANK, Sõmeru vald jt). Samuti väärib märkimist organisatsiooni Diakoonia Aasta Eestis töö vabatahtliku teenistuse võimaluste tutvustamisel väiksemates paikades üle Eesti, mille kinnituseks on juba vabatahtlike vastu võetud Annas, Koerus, Tapal, Väike-Maarjas, jm. Just väiksemates kohtades toob rahvusvahelises projektis osalemine ning vabatahtlike kaasamine kaasa uusi väljavaateid ja motiveerib ka teisi kohalikke noori endale sarnaseid põnevaid kogemusi otsima.

Paljudele kohalikele organisatsioonidele on välisvabatahtliku vastu võtmine ning talle tegevuse pakkumine esimeseks kokkupuuteks noorte vabatahtlikega ning sellest saadakse uut motivatsiooni kaasamiseks oma igapäevastesse tegevustesse ka kohalikke vabatahtlikke. Samuti on ilmne, et tänasel päeval on Euroopa Vabatahtlik Teenistus Eestis sisuliselt ainus legaalne viis ja toimiv süsteem võtta vastu välisvabatahtlikke.

2004. aasta iseloomustamisel on üheks oluliseks näitajaks just uute **vastuvõtivate projektide arvu suurenemine**. Teatavasti nõuab alaprogramm 2 kõikide vabatahtlike vastu võtta soovivate organisatsioonide

eelnevat aktsepteerimist, veendumaks nende valmisolekus pakkuda vabatahtlikule nõuetekohast tegevust ja toetust. Ilma Euroopa Komisjoni ja vastava riigi Euroopa Noored büroo poolse heakskiiduta ei ole võimalik ühelgi vastuvõtval organisatsioonil alaprogrammi 2 raames projekte teostada. Arvestades, et tegemist on täiendava protseduurirägistikuga, on seda tähelepanuväärsem, et 2004. aasta töö endaga kaasa 23 uue organisatsiooni aktsepti saavutamise.

Erivajadustega noorte osalus

Erivajadustega noorte kaasamine programmi tegevustesse on olnud prioriteetse tähendusega selle toimimise algusaegadest peale ning alaprogramm 2 pakub selleks mitut erinevat võimalust – lühiajalised projektid kestusega kuni 6 kuud (ainult neile noortele, kes ei ole mingil põhjusel võimelised pikaajalises teenistuses osalema) ning tavapärase pikaajaline teenistus kestusega 6-12 kuud koos täiendava toetusega saatva ja vastuvõtva organisatsiooni poolt. Just viimane on osalevatele organisatsioonidele ja vabatahtlikele eriliseks väljakutseks, kuivõrd seab erivajadustega noore võrdsele positsioonile tavanooortega. Seetõttu on seda laadi projekti algatamine, ette valmistamine ja ellu viimine reeglina tavapärasest oluliselt pikem protsess ning sugugi mitte alati ei kulge see kahjuks tõrgeteta.

Samas on hea meel tõdeda, et erivajadustega noori kaasavate projektide hulk on oluliselt tõusnud. Kokku esitati 2004. aastal 15 projekti, nendest 2 **pikaajalise teenistuse projekti** – 1 saatev ja 1 vastuvõttev. Mõlemad projektid võeti aga paraku enne teostumist tagasi. Vastuvõttev organisatsioon loobus projektist ise seoses Euroopa Vabatahtliku Teenistuse eest vastutavate töötajate lahkumisega ning saadetav vabatahtlik ei saanud riigist lahkuda isiklikel põhjustel.

15 esitatud projektist sai toetust 7 saatvat **lühiajalise vabatahtliku teenistuse projekti** (võrdluseks, et 2003. aastal toetati Tartu noortekeskuste Tähe ja KOHT 3 vastuvõtvat projekti). Ülejäänutele oli peamiseks äraütlemise põhjuseks partneragentuuride poolt laekunud negatiivne otsus, samuti aga formaalsed ja kvalitatiivsed möödalaskmised taotluse esitamisel. On kahetsusväärne, et partneragentuuri poolt ei leidnud rahastust nt kaks vaimupuudega noori vabatahtlikke kaasavat projekti, kuna teised projektid kaasasid pigem sotsiaalse raske taustaga (töötud, vaesest perekonnast, 6-klassilise haridusega, narkomaania probleemidega, seadustega pahuksis jne) noori. Tulevikus on kindlasti oluline pöörata rohkem tähelepanu puuetega noorte kaasamisele, tagamaks neile sobilike projektide asjakohase ettevalmistuse ja eelarvamustevaba suhtumise. Samuti on Euroopa Noored Eesti büroo prioriteediks toetada lühiajalises teenistuses osalenud erivajadustega vabatahtlike edasiminekut pikaajalisse teenistusse, rikastamaks juba olemasolevaid kogemusi ning kinnistamaks uusi. Jätkuvalt käib töö ka sobivate vastuvõtivate projektide leidmiseks Eestis ning uutest vastuvõtivatest organisatsioonidest on 3-4 määratlenud ka võimaluse vastu võtta nt füüsilise, vaimse puudega või sotsiaalse erivajadusega noori.

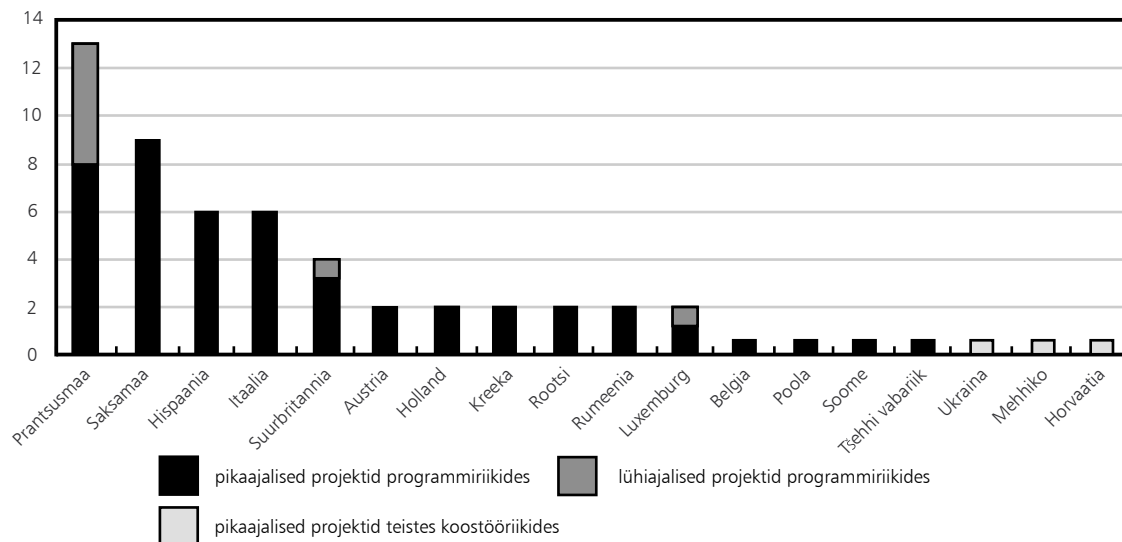
Projektid

Täpse loetelu kõikidest alaprogrammi 2 raames rahastatud Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projektidest leiata aastaraamatu lõpust koos viidetega eraldatud toetussummadele. Alljärgnevalt on peatunud olulisematel statistilistel ja sisulistel tendentsidel.

Seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga leidsid ka vabatahtliku teenistuse projektide **partnerlussuhted** 2004. aastal rohkelt uusi väljundeid. Kui varasematel aastatel oli Eesti organisatsioonidel võimalus teha kahepoolset koostööd vaid Euroopa Liidu liikmesriigis asuvate organisatsioonidega, siis aasta 2004 avas võimaluse teha koostööd ka organisatsioonidega Euroopa Majandusruumi riikidest, Euroopa Liidu endistest ja praegustest kandidaatriikidest ning riikidest väljaspool Euroopat nagu Kagu-Euroopa, Vahemere piirkond, Ladina-Ameerika ning Ida-Euroopa ja Kaukaasia riigid.

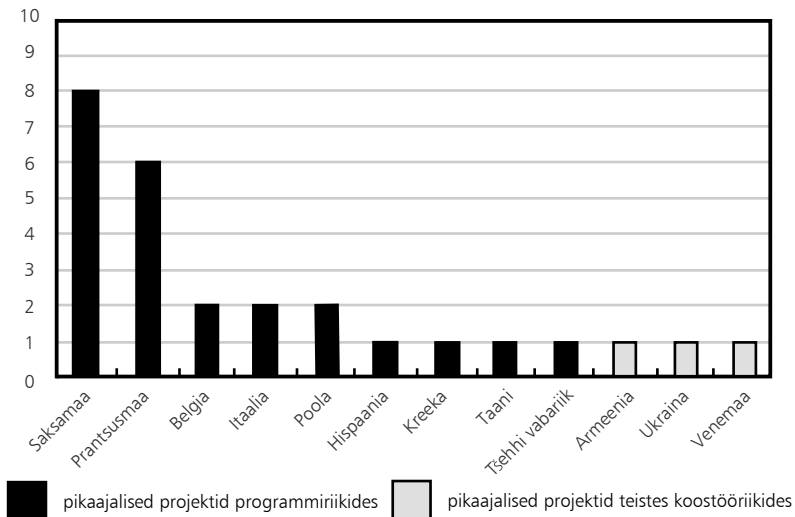
On hea meel tõdeda, et huvi uute partnerluste vastu on Eesti organisatsioonide hulgas elav. Nii algatati 2004. aasta jooksul projekte Rumeenia, Poola, Tšehhi, Armeenia, Venemaa, Ukraina, Horvaatia ja Mehhiko organisatsioonidega. Igati positiivne on ka asjaolu, et uutest põnevatest võimalustest on kinni haaranud nii kogenumad organisatsioonid (nt Eesti Euroopa Liikumine) kui uued taotlejad (nt Sõmeru vald).

Partnerriikide jaotus lühi- ja pikaajalistes saatvates projektides 2004. aastal

Huvitav on aga täheldada, et Saksamaa ja Prantsusmaa on nii saatvate kui vastuvõtivate projektide partnerite hulgas jätkuvalt esirinnas. Tegemist on sedavõrd suurte riikidega, kellel on rikkalik vabatahtliku teenistuse edendamise kogemus ja väljakujunenud partnerlussidemeid väärtustatakse kõrgelt. Mitmed organisatsioonid teevad koostööd aastaid, pakkudes seeläbi kogemusi uutele vabatahtlikele.

Partnerriikide jaotus vastuvõtvates projektides 2004. aastal

Aasta aastalt on alaprogrammis 2 taotlusi esitavate organisatsioonide ring laienenud. Samas tegutseb ka hulk organisatsioone, kes on saanud juba teenekateks taotlejateks ning tunnevad alaprogrammi võimalusi väga hästi. Alaprogrammi tegevuste iseloomu arvesse võttes on selline tendents igati arusaadav ja ootuspärane ning kehtib kõikide Euroopa Noored programmiriikide kohta.

Väga huvitavat arengut on viimastel aastatel näha endiste vabatahtlike tegevuses, nimelt on mitmeid neist asunud ise tegutsema mõne saatva või vastuvõtva organisatsiooni juures ning rakendavad nüüd oma kogemusi uute noorte inimeste motiveerimisel ja toetamisel. Nt Luksemburgis pikaajalises projektis osalenud vabatahtlik on üheks organisatsiooni Eurobridge asutajaks ning tegeleb hetkel vabatahtlike saatmisega samasse organisatsiooni Luksemburgis, mida ta ise juba väga hästi tunneb.

Projektide sisu valguses tähendab see aga, et 2004. aasta ei toonud kaasa suuri muutusi. Tavapärastelt oli valdav enamus saatvaid projekte seotud noorsootööga või segu noorsoo- ja sotsiaaltööst, mõned ka keskkonna/ noorsootöö valdkonnas. Eraldi väärib ära märkimist Nõmme Spordiklubi (lauatennise klubi) projekt, kus vastuvõtvaks organisatsiooniks oli Rootsis asuv Langemåla tenniseklubi ehk hea näide potentsiaalsest koostööst ja kogemuste vahetusest noorsootöö ning spordi valdkonnas. Ka vastuvõtivate projektide tegevustes domineerib noorsootöö, mis mõnel juhul kombineerub diakoonia- või sotsiaaltöö pärusmaaga. Keskkonnakaitsealastest projektidest väärivad esile tõstmist Eesti Rohelise Liikumise ja Rebala Muinsuskaitseala pikaajalised vastuvõtvad projektid. Projektide sisu teatud ühekülgsuse tõttu väärivad edaspidi keskkonnaorganisatsioonide kõrval kindlasti enam tähelepanu ka need kunsti ja kultuuriga tegelevad organisatsioonid, kellel oleks potentsiaali asuda vabatahtlikke saatma ja/või vastu võtma. Samuti on Euroopa Noored Eesti büroo prioriteetsena välja toonud vähemuste temaatikaga tegelevad organisatsioonid. Jäeb loota, et järgnevatel aastatel peegeldub see juba ka toetusesaajate loetelus.

“2004.a. oli ERLis 1 vabatahtlik, 20- aastane Fanny Berliinist.

Rööm.

Peale lugematute õnnelike hetkede kontoris, tundub ta olevat leidnud Eestist oma kallima.

Igal nädalavahetusel sõidab Fanny Võrumaa metsade keskele, sest sinna veab teda universumi tugevaim jõud...

Katsumused.

Rahvusvahelise rattaretke korraldamine ja viisade taotlemine venelastele.

Keerulised protseduurid ja väljakutsed Fannyle kui eesti keelt - mitteemakeelt

kõnelejale.

Soovitused.

Meie võtsime vabatahtlikud, sest nad aitavad meil rohkem keskkonnakaitse heaks teha.

Soovitame olla abivalmid ja anda vabatahtlikele piisavalt iseseisvat tegutsemisruumi”.

Allan Kokkota, Eesti Roheline Liikumine

Endised vabatahtlikud

Paljudes programmi Euroopa Noored programmi riikides on Euroopa Noored bürood asunud toetama endiste Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlike tegevust programmi teavitustöös ja uute vabatahtlike toetamisel. Toetaval positsioonil on ka Euroopa Komisjon, pakkudes arvatavasti 2005. aastal endiste vabatahtlike juriidiliselt registreeritud ühenduste tegevustele rahalist toetust.

2004. aasta oli Eestis endistele Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlikele murranguline, kuivõrd 26. augustil 2004 **registreeriti ametlikult MTÜ Maailmakodanik**. Avaüritus kõigile huvilistele toimus 08. oktoobril 2004, kohtumise eesmärgiks oli koostada tegevuskava järgnevateks aastateks. MTÜ Maailmakodaniku eesmärgid on sätestatud järgmiselt:

- edendada Euroopa Liidu noorsooprogrammi Euroopa Noored alaprogrammi Euroopa Vabatahtlik Teenistus;
- aidata kaasa Eesti noorte integreerumisele Euroopa Liitu ning Eesti tutvustamisele Euroopa Liidus;
- õhutada kodanikualgatuslikku tegevust Eesti noorte seas;
- arendada koostööd teiste samalaadse sihtgrupiga organisatsioonidega;
- ühendada Euroopa Vabatahtlikku Teenistust läbinuid.

Koostöös Euroopa Noored Eesti bürooga osalesid endised vabatahtlikud kõikidel vabatahtlike ettevalmistavatel ja saabumisjärgsetel koolitustel ning lisaks aitasid kaasa ka Euroopa Vabatahtliku Teenistuse infokampaania läbiviimisele 2004. aastal juunis. Samuti tehti kõnealusel aastal mitmeid samme, et arendada koostööd oma partneritega teistes Euroopa riikides (nt Soome endiste vabatahtlike organisatsioon) ning et leida toetust Euroopa Komisjonilt.

Alaprogrammi toetav tegevus

Koolitused

Vabatahtlikele suunatud koolitused toimusid 2004. aastal vastavalt eelnevatel aastatel paika pandud strateegiale, mille kvaliteedi kohta andis kinnitust ka nende hea kooskõla Euroopa Komisjoni poolt väljatöötatud vabatahtlike koolituste kvaliteedi kriteeriumitega. Jätkusid ka vabatahtlike järelkohtumised.

2004. aasta lõpuks täienes vabatahtlike koolitusi läbiviivate koolitajate meeskond, kes viisid aasta jooksul ellu kokku 11 vabatahtlike koolitust.

“Muidugi, minu jaoks andis see ettevalmistav kohtumine tohutult palju informatsiooni ja uut ja positiivset energiat ning jõudis lõpuks ometi kohale, miks ma tegelikult sinna minna tahan.”

Raido, Saksamaal

Saatvatele ning vastuvõtivatele organisatsioonidele jätkas Euroopa Noored Eesti büroo ettevalmistavate koolituste ja vahekohtumiste korraldamist, mille eesmärk on toetada organisatsioone nii projekti korralduslike küsimuste lahendamisel kui ka projekti kvaliteedi tagamisel ja parandamisel. Kokku leidis aasta jooksul aset 5 sellelaadset koolitust ning lisaks 1 täiendav koolitus avatud noortekeskuste esindajatele.

Lisaks osalesid 22 saatva ning vastuvõtva organisatsiooni esindajat erinevatel rahvusvahelistel koolitustel, mille eesmärk on tagada tulevaste projektide kvaliteeti ja võimaldada sõlmida uusi partnerlusi. 2004. aastal oli rahvusvaheliste koolituste rõhuasetus kas lühiajaliste projektide edasiarendamise toetamine, organisatsioonidevahelise koostöö tugevdamine või vabatahtlikele pakutava toetuse kvaliteedi tõstmine.

Koolitus	Toimumisaeg	Osalejaid Eestist
SOHO Hollandis	25.-29.02.2004	4
Kontaktseminar Poolas	18.23.02.2004	1
Kontaktseminar <i>EVS Partnerships</i> Belgias	06.-10.03.2004	1
Mentorite ja superviisorite koolitus <i>COME 2</i> Tsehhi Vabariigis	17.-23.04.2004	4
Lühiajaliste projektide koolitus <i>From challenge to Inclusion</i> Lätis	28.05.-05.06.2004	4
Koolitus EVS lühiajaliste projektide toetuseks "1 + 1 = 2" Iirmaal	09.-12.09.2004	2
Koolitus <i>Sunny side of the Alps</i> Sloveenias	05.-11.10.2004	2
SOHO Küprosel	13.-17.10.2004	4
Kontaktseminar Norras	17.-21.11.2004	2

Kampaania

Mitmekordne eelarve kasv 2004. aastal tõi alaprogrammis 2 kaasa vajaduse tutvustada Euroopa Vabatahtlikku Teenistust laiemalt nii noortele kui ka organisatsioonidele üle terve Eesti. 2004. aasta juunis sai alguse pikalt ettevalmistatud vastav kampaania, mis hõlmas erinevaid teavituskanaaleid nii potentsiaalsete vabatahtlike kui saatvate ja vastuvõtivate organisatsioonide sihtgruppi silmas pidades. Kampaania kasutas välireklaami suuremates Eesti linnades, telereklaami ETVs ja Kanal 2's, noortekeskustes ja koolides levitatud postkaarte ning plakateid, täiustatud infomaterjale ja veebilehte, jne. Kampaania vältel sai nii büroo kui programm ka arvestatava meediakajastuse, leides äramärkimist nt Postimehes, Versuses, Õpetajate Lehes jm.

Statistiliselt on kampaania tulemuslikkust raskem hinnata. Kui enne infokampaaniat kontakteerus bürooga läbi Euroopa Noored kodulehekülje (infopäringu saatmine) ja telefoni või isikliku konsultatsiooni umbes 20 noort kuus, siis infokampaania (välireklaami) ajal ja pärast seda oli see arv umbes 35 noort kuus. Hinnata, kas noored innustusid kampaaniast või oli tegemist tavapärase sügiseks plaanide tegemisega, on väga raske. Büroo poolt tehtud statistika alusel on näiteks 43st noorest, kes bürooga juuni-augusti jooksul kontakteerusid aasta lõpuks taotluse esitanud 3 noort. Samas peab silmas pidama, et Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projekti ettevalmistamine võtab hetkest, mil noor bürooga esmakordselt kontakteerub hetkeni, mil laekub saatva organisatsiooni taotlus, keskmiselt 7 kuud kuni 1,5 aastat. Samas vaadates aga uute taotlejate (organisatsioonide) osakaalu taotlejate hulgas (18%) ning võrrelda esitatud ja toetatud taotluste arvu aastatel 2003 (47 esitatud / 36 toetatud) ja 2004 (119 esitatud / 95 toetatud) on ilmselge, et organisatsioonide ja noorte teadlikkus Euroopa Vabatahtlikust Teenistusest on aasta jooksul tõusnud.

“Tore ikka, et selline asi nagu vabatahtlik teenistus olemas on!!!!”

Pirkko Runnel, Prantsusmaa

ALAPROGRAMM 3

Alaprogramm 3.1 - Noorsoalgatused ja võrgustikuprojektid

Eelarvelised vahendid

Programm Euroopa Noored toetab pea kõigi oma alaprogrammidega noorte ja organisatsioonide rahvusvahelist koostööd ning kultuuridevahelist suhtlemist. Ometi on just kohaliku tasandi algatusi toetav alaprogramm 3.1 sageli noortegruppidele või organisatsioonidele alustalaks uute rahvusvaheliste projektide arendamisele. Samuti toob võrgustikuprojektide olemasolu alaprogrammi kultuuridevahelise suhtlemise mõõtme.

Sarnaselt teistele alaprogrammidele leidis ka kõnealuses alaprogrammis 2004. aastal seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga aset märkimisväärne eelarve kasv, mis andis arusaadavalt tunda ka toetatud projektide mahus. Alljärgnev ilmestab eelarveliste vahendite kasutust nii noorsoalgatusprojektide kui võrgustikuprojektide osas.

Esitatud projekte	Toetatud projekte	Kasutatud eelarve
52	26	1 249 715 EEK

Aastal 2004 kasvas nii alaprogrammi 3.1 **projektide koguarv** (2002. ja 2003. aastal toetati vastavalt 9 ja 17 projekti) kui ka toetatud projektide protsent koguarvust, mis oli 53,8 % (eelmisel aastal oli sama näitaja 44,1%). Toetatud projektide arvu tõusu põhjuseks võib kindlasti lugeda büroopoolset täiendava toe ja konsultatsiooni pakkumist taotlejatele veel enne projektitähhtaega, mistõttu esitatakse taotlustähtajaks juba sisu osas kvaliteetsed projektitaotlused.

Erinevalt alaprogrammidest 1 ja 2 ei näi kõnealuses alaprogrammis taotlejatel olevat selgelt välja kujunenud eelistusi taotlustähtaegade suhtes. 2004. aastal esitati enim taotlusi küll 1. veebruari (14) ja 1. novembri (18) tähtajaks, kuid varasematel aastatel on kõik tähtajad olnud võrdselt esindatud. Arvestades, et noorsoalgatusprojektide puhul ei pea noortegrupp reeglina arvestama rahvusvaheliste partnerite soovidega ja vajadustega, on võimalik ka projekti kulgu ja ajastust vabamalt sättida.

Taotlejad

2004. aastal alaprogrammis 3.1 esitatud 52-st taotlusest esitati **esmataotlejate poolt** 39 projekti. 39-st 19 juhul leidis ka esmataotlejate projekt toetuse. Hea on tõdeda, et noored on valinud noorsoalgatuse projektitüübi oma esimeseks tegevuseks programmi Euroopa Noored raames. Alaprogrammi 3 peamine hariduslik idee ongi noortele esimese projektikogemuse pakkumine ja projektijuhtimise alaste teadmiste ning oskuste omandamine, et hiljem viia läbi juba rahvusvahelisi ning mastaapsemaid projekte. Nii mõnelgi juhul on esmataotlejad juba järgmisel taotlustähtajal esitanud taotluse näiteks alaprogrammi 1 raames.

“Kui tuumikgrupp oli moodustunud, hakkasime tegelema rahastamisvõimaluste otsimise ja projekti kirjutamisega. Kirjutasime projekti Euroopa Noored Eesti büroole ja tuginõustaja abiga kaardistasime kaasfinantseerijad. Seega soovitav kõigile, kes projekti esimest korda tegema hakkavad, küsida nõu ja abi kelleltki, kes on valdkonnaga seotud.

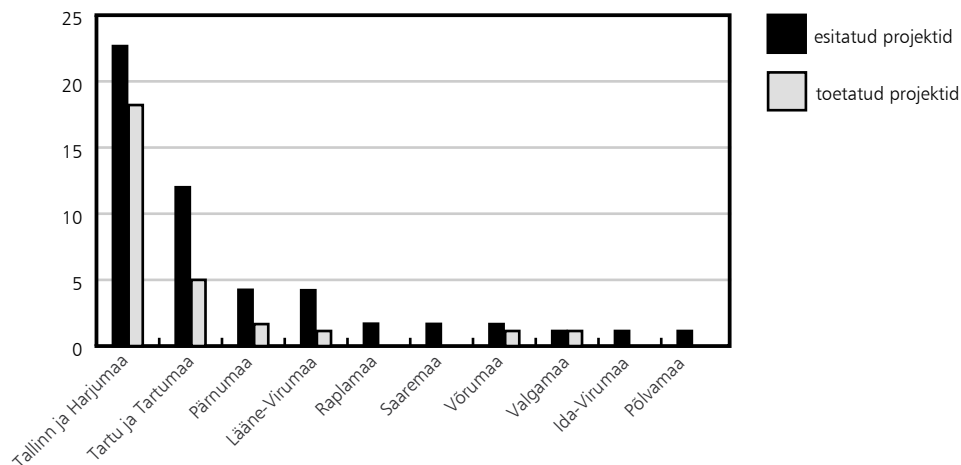
Olen oma TÜ stuudiumi jooksul koostanud ja arvestuseks esitanud mitmeid projekte, kuid käesoleva projekti teostamisel on sellest vähe kasu olnud. Üks praktiline kogemus kaalub mitmekordselt üles rohked teoreetilised teadmised.”

Ursula Tulbi MTÜ Tartumaa Rahvuskultuuri Kesktsi noorsoalgatusprojektist “Stardijoon”

Samuti võib aga täheldada taotlejate huvi tekkimist kohaliku noorsoalgatusprojekti vastu peale rahvusvahelisi kogemusi. Nii on 30% alaprogrammi 3 taotluse esitanud noortegruppide või organisatsioonide varasemate kogemustega mõne teise alaprogrammi raames.

Taotluse esitajate **maakondlik jaotus** peegeldab ilmekalt kogu programmi Euroopa Noored iseloomustavat tendentsi, et valdav enamus taotlejaid on pärit Tallinnast ja Tartust või neid linnu ümbritsevatest maakondadest. Mittetulundusühingutega seoses võib see näitaja olla veidi nihkes, kuivõrd ühingud on registreeritud nt Tallinnasse, kuid tegevuspiirkonnaks on kogu Eesti ning noorsoalgatusprojekt hõlmab noori hoopis mõnest muust piirkonnast. Küll on aga siiski ilmne, et noorte aktiivsus Tallinnas ja Tartus ületab teisi Eesti paikkondi mitmekordselt.

Esitatud ja toetatud projektide jaotuvus maakonniti 2004. aastal

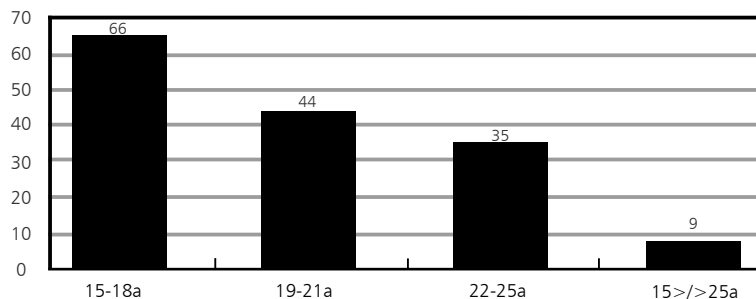
Noortes programmihuvi tekitamiseks ning alaprogrammi 3 taotlejate arvu tõstmiseks, korraldas Euroopa Noored Eesti büroo 2004. aasta septembris **noorsoalgatusprojektide ideekonkursi**, mis oli suunatud piirkondadesse, kust viimastel aastatel pole laekunud ühtegi taotlust või on esitatud vaid üksikud taotlused – Läänemaa, Hiiumaa, Saaremaa, Valgamaa, Jõgevamaa ja Viljandimaa. Konkursi võitnud koolidele korraldati büroo poolt projektikoolitus ning juba 1. novembri 2004 taotlusvooruks esitati neist piirkondadest 3 taotlust, millest 2 leidis ka toetust. Samuti on teada, et neis piirkondades on ettevalmistamisel veel mitmed projektid, mis loodetavasti saavad esitamisküpsiks juba 2005. aastal.

Kui eelnevatel aastatel võis alaprogrammis 3.1 märgata **mitteformaalsete gruppide** osaluse tõusu, siis arvukad avatud noortekeskused ja tegevuse hoogustumine neis on vähendanud selliste noortegruppide osakaalu taotlejate

seas. 2004. aastal esitas projektitaotluse 11 mitteformaalset noortegrupi, millest 2 projekti leidis ka toetuse (neist üks noortegrupp katkestas projekti kaasrahastamise puudumise tõttu). Noored, kel huvi midagi korda saata, leiavad hõlpsasti tee oma kohalikku noortekeskusesse või oma huvile vastavasse ühingusse. Organisatsioonid soosivad igati noorte initsiatiivi ning on valmis andma administratiivset tuge ja juhendama noori projekti elluviimisel.

Sarnaselt varasematele aastatele on esitatud noorsoalgatusprojektide tuumikgruppides enim noori vanuses 15-18 ehk keskkooliealisi noori.

Taotlejate vanuseline jaotus 2004. aastal

Tuumikgruppide koosseisud on valdavalt 4-6 liikmelised (formaalsete kriteeriumite kohaselt peab tuumikgrupis olema vähemalt 4 liiget). Ilmselt võimaldab väiksem grupi suurus liikmetel paindlikumalt projekti juhtida ja säilitada kergemini ülevaadet kõikidest plaanitud tegevustest. Toetuse saanud projektide seas olid aga esindatud ka üle 10-liikmelised tuumikgrupid ning suisa üks 27-liikmeline. Arusaadavalt toob sedavõrd suure hulga noorte kaasatus täiendavaid väljakutseid nii projekti korralduslikku kui sisulisse ülesehitusse.

Tuumikgrupi koosseisu või projekti hõlmatud sihtgrupi kaudu tegeles **erivajadustega noortega** 12 projekti, mis teeb kõikidest esitatud projektidest 23%. Valdavalt esmakordseid projektikogemusi omandasid noored vähekindlustatud peredest, seadusega pahuksisse sattunud noored, jpt.

Projektid

Üheks oluliseks noorsoalgatusprojektide kvaliteedikriteeriumiks on **projekti teemavalik**. Tegemist peab olema uudse lähenemisega ühiskondlikult olulisele valdkonnale, mis projekti algatanud noori huvitab või neid isiklikult puudutab. Sellest tulenevalt on valdav enamus noorsoalgatusprojektide teemasid väga ühiskonnateadlikud või -kriitilised ning otsivad aktiivselt lahendust meid ümbritsevatele valukohtadele ja vastuseid lahtistele küsimustele. 2004. aastal toetatud projektide kvaliteet väärib erilist esiletõstmist.

Nagu märgitud, puudutasid toetatud projektid peamiselt ühiskondlikult aktuaalseid teemasid ning olid suunatud lahenduse leidmisele ja avalikkuse teavitamisele mingis noortele olulises küsimuses/probleemis: nt vägivald noorte seas, kultuuridevahelised väärarusaamused, edukuse mõtestamine, noore iseseisvumisega seonduvad probleemid jne. Näitena võib siinkohal mainida MTÜ Tallinna Laste Tugikeskuse, Pirta Vaba Aja Keskuse ja Tõlliste Avatud Noortekeskuse projekte antud teemadel. Jätakuvalt tegelevad noored oma projekti raames intensiivselt ka

ühiskonna poliitiliste tendentsidega, valides oma noorsooalgatuse teemaks euroopa teadlikkuse, noortepoliitika või noorte tööhõivega seotud sõlmküsimused (näiteks MTÜ Aktiivikeskuse ja Tartu Rahvuskultuuri Keskseitsi projektid).

Rõõm on täheldada, et noored on leidlikud kunstiliste valdkondade ja ühiskondlikul tasandil esile tõstetud valupunktide loominguks ühendamisel. Sellest annavad kinnitust järgmised noorsooalgatuste teemad nagu noorteprobleemid filmikunstis Rakvere Rahvamaja projektis või keskkonnaharidus lastele + nukuteater noortegrupi Noortestuudio Apunäpp projektis. Samuti on noori, kes oma projekti raames tegelesid sootuks filosoofilisemate arutlustega nagu nt MTÜ Omos noorsooalgatus, milles otsiti õnne tähendust.

Mitmed 2004. aastal toetatud projektid hõlmasid üle tuhande noore, mis on noorsooalgatusprojekti eesmärges silmas pidades hea näitaja, saavutatakse lai kõlapind ning võimalikult suur sihtrühma kaasatus. Kümne toetatud projekti tegevuspiirkonnaks oli rohkem kui üks paik, sealhulgas oli mitmeid maapiirkondi (näiteks Tõlliste, Varstu). On ilmne, et noorsooalgatusprojektidel on palju potentsiaali olla kohaliku elu elavdaja erineval moel ning jääb loota, et edasistel aastatel on taotlejatena esindatud juba kõik Eesti maakonnad.

“Minu pilt sellest, milline projekt saab olema ja ka minu kogemus erines suuresti sellest, mis ta reaalsuses oli. Maailm ratastel oli midagi erakordset ja mahukat ning kasulikku. Ma ei oleks uskunud, et üks projekt võib noori nii palju mõjutada. Samuti ei oleks ma osanud oodata nii intensiivset ja rikastavat kogemust. Tunne, mis mind valdas kui noored mind projekti eest tänamas käisid, oli midagi ülevat ja siirast. Maailm ratastel ei olnud lihtsalt projekt, mis teeks noorte inimeste elud toredamaks ja pakuks meelelahutust. Tal oli reaalne mõju ja roll noorte maailmapildi rikastamises, eelarvamuste murdmises ja teadmiste arendamises.”

Mairi Jüriska AIESEC Eesti noorsooalgatusprojekti "Maailm ratastel"

Võrgustikuprojektid

2004. aastal esitati 5 võrgustikuprojekti taotlust, neist 4 leidis toetust (äraütleva vastuse sai projekt, mis oma ülesehituselt oli pigem rahvusvaheline noorsoovahetus) ning toetatud projektide tuumikgruppides osales kokku 57 noort Eestist ja partnerriikidest. See tulemus on igati märkimist väärt, arvestades, et 2003. aastal ei teostunud ühtegi võrgustikuprojekti (kahest esitatud projektist üks ei vastanud kvalitatiivsetele kriteeriumitele ega leidnud seetõttu toetamist ning teise oli taotleja ise sunnitud kaasrahastajate puudumise tõttu tühistama). Tähelepanuväärne on ka asjaolu, et kõik võrgustikuprojektid esitati 2004. aastal esmataotlejate poolt. Euroopa Noored Eesti büroo laiaulatuslik teavitustegevus on olnud viljakandev.

Toetatud võrgustikuprojektide raames tehti koostööd peamiselt lähinaabrite noortega, nt Läti, Leedu, Soome, aga ka Ungari jt riikide partneritega. Käsitletavateks teemadeks olid sarnaselt kohaliku tasandi noorsooalgatusprojektidele neiski projektides noorte osalus, kultuuridevahelised erinevused, jms. Toetatud projektide seas on ka üks vene noorte poolt algatatud võrgustikuprojekt koostöös Läti ja Leedu noortega, mille raames keskenduti vene vähemusest noorte hariduslikele ja töö võimalustele Eestis ja Euroopa Liidus. Väga väärtuslikuks on mitmete võrgustikuprojektide elluvijate kavatsus koondada oma projektide tulemused ka erinevat tüüpi teabekandjatele. Nt MTÜ Ühendus Nõmme 2000 võrgustikuprojekt, mis on eesmärgiks seadnud suurendada tolerantsust ühiskonnas esinevatesse kultuurilistesse erinevustesse, plaanib projekti raames luua koduleheküljel virtuaalse fotoalbumi ja rändnäituse. Samuti on ülalmainitud vene noorte poolt algatatud MTÜ ART-Forumi projekti

raames kavas koondada projekti tulemused ühtsesse trükisesse.

2005. aastal on oodata täiendavat võrgustikuprojektide arvu tõusu, kuivõrd võrgustikuprojektidealane koolitustegevus ja samasisulised partnerotsingud on hoogustunud. 2004. aasta lõpus võtsidki 4 Eesti organisatsiooni noored osa vastavast koolitusest ning plaanivad esitada oma taotluse juba 2005. aasta alguses.

Alaprogrammi toetav tegevus

Alaprogrammi 3.1 taotlejate toetamiseks on Euroopa Noored Eesti büroo 2002. aastast alates korraldanud noorsoalgatusi ellu viivatele projektigruppidele **vaheanalüüsikohtumisi**. 2004. aastal toimunud kahel vaheanalüüsikoolitusel osales kokku 29 noort. Kõnealusel aastal sai büroole koolituste korraldamisel suurimaks väljakutseks käimasolevate projektide tuumikgruppidele ühise sobiva aja leidmine. Nii jäigi kevadine koolitus osavõtjate poolest väga väiksearvuliseks ning büroo otsustas tavapärase paari-kolmepäevase kohtumise asemel 1-päevase intensiivse koolituskohtumise kasuks. Teises vaheanalüüsikoolituses osalesid aga grupid, kes olid oma projektidega väga erineval kaugusel (nii oli mõni oma projektiga lõpufaasis ja teinud juba väga põhjaliku lõppanalüüsi ning samas oli osalejate hulgas grupp, kes oli ametis veel ettevalmistustega). Ometi andis taoline diferentseeritus hea võimaluse teineteiselt õppimiseks. Nagu varasematel kordadel, tunnistasid kõik osalejad taolise vahekohtumise vajalikkust. Siiski vajab vaheanalüüsikoolituse kontseptsioon ümberaatamist ning 2005. aastal on kavas seni üles kerkinud raskustest tulenevalt teha mõned muudatused.

Kuivõrd tagasisides büroole on noored tõdenud, et projekti planeerimisel jääb eelkõige vajaka projektijuhtimisoskustest, otsustati 2004. aastal korraldada koolidele **lühikesed infopäevad** programmi Euroopa Noored võimalustest koos algteadmiste jagamisega projektijuhtimisest ning koostamisest. Koolitusel osalenud koolid valiti välja juba ülalmainitud projektikampaania raames. Projektikampaania kuulutati välja kõigis prioriteetsete piirkondade (Läänemaa, Hiiumaa, Saaremaa, Valgamaa, Jõgevamaa ja Viljandimaa) koolides. Kokku osales neil koolitustel 400 noort ning koolituse käigus (kestusega 3 tundi) said noored infot programmi Euroopa Noored võimalustest üldiselt ja põhjalikumalt alaprogrammist 3. Samuti anti koolitusel mõned näpunäited, kuidas noorsoalgatustega algust teha.

2004. aastal võttis 9 Eesti noort osa ka neljast **rahvusvahelisest koolitusest**. Neist koolitustest on põhjust enam esile tõsta Belgias esmakordselt aset leidnud koolitust „*Move You/Us*“, mis oli suunatud kavandatavate võrgustikuprojektide kvaliteedi tõstmisele koos olemasolevate partneritega. Tegemist oli hästi organiseeritud ja heatasemelise koolitusega ning positiivselt meelestatud osalejad plaanivad oma võrgustikuprojektid esitada juba 2005. aasta esimestel tähtaegadel.

Alaprogramm 3.2 - Tulevikukapitaliprojektid

Alaprogramm 3.2 kuulub vormiliselt alaprogrammi 3 hulka, kuivõrd valdav enamus elluviidavatest projektidest kutsutakse ellu eesmärgiga edendada kohalikku elu ning tegeleda kohaliku tasandi probleemidega. Sisuliselt on aga see alaprogramm tihedalt seotud ka alaprogrammiga 2, kuivõrd tulevikukapitaliprojekte saavad ellu viia üksnes endised alaprogrammi 2 (Euroopa Vabatahtliku Teenistuse) vabatahtlikud.

Endistel vabatahtlikel on võimalik valida, kas nad soovivad oma tulevikukapitaliprojekti ellu viia oma päritoluriigis või sellel maal, kus nad läbisid vabatahtliku teenistuse. Samuti on alaprogrammi 3.2 kriteeriumite kohaselt

väga paindlik projekti kestus (kuni 12 kuud), võimaldades seeläbi endistel vabatahtlikel viia ellu väga erineva kestuse, mahu ja sisuga projekte.

Esitatud projekte	Toetatud projekte	Teostunud projekte	Eraldatud eelarve
4	4	2	152 852 EEK

2004. aastal esitati alaprogrammi 3.2 raames **4 tulevikukapitaliprojekti**, mis kõik leidsid programmi poolset toetamist. Need näitajad on sarnased 2002. ja 2003. aastal esitatud ja toetatud projektidega. Huvitav on asjaolu, et kui 2002. aastal esitasid tulevikukapitaliprojekte üksnes Eesti päritolu endised Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlikud sooviga viia oma projektide tegevusi ellu Eestis, siis 2003. aastal olid toetusesaajate seas ülekaalus just välisvabatahtlikud, kes soovisid rakendada oma vabatahtliku teenistuse raames omandatud kogemusi ja loodud kontakte siin ka uute algatuste elluviimiseks. 2004. aasta neljast taotlejast olid enamus (3) Eestist pärit vabatahtlikud.

Kahjuks on ka alaprogrammis 3.2 kõnealusel aastal toimunud mitmeid projektidest loobumise juhtumeid. Pooled endised vabatahtlikud (neljast kaks) on otsustanud toetust saanud projekti erinevatel põhjustel mitte teostada.

Seda kõnekam on aga **toetust saanud projektide ülesehitus ja sisu**. Nimelt on tegemist kahe omavahel tihedalt seotud ettevõtmisega, kus kaks endist vabatahtlikku (Kreekas vabatahtlikus teenistuses olnud Eesti päritolu vabatahtlik ja Prantsuse päritolu vabatahtlik, kes on äsja lõpetanud oma vabatahtliku teenistuse projekti Tallinnas) on otsustanud ühiselt tegeleda Eesti multikultuursuse problemaatikaga. Projekti eesmärgiks on anda eesti ja vene noortele võimalus saada teadlikumaks ümbritsevatest teise rahvuse esindajatest, nende tavadest ja kultuurist. Projekti jooksul viiakse koos noortega läbi uurimus, töögrupe, infotunde ning ühine üritus Narvas elavate vene keelt kõnelevate noortega. Samuti valmib projekti raames DVD, mis sisaldab noorte endi tehtud videot, kohtumisõhtute dokumentatsiooni, noorte "portreejutustusi", jms.

Projektitaotluste vähesust võib ühelt poolt seletada 2004. aastal Euroopa Komisjoni poolt täpsustatud reeglitega, mille kohaselt peab tulevikukapitali projekti esitav noor olema alla 25 aasta vana, mis vähendab taotlejate ringi tunduvalt. Samuti on vabatahtlikul nüüdsest võimalik tulevikukapitaliprojekti toimumiskohaks valida vaid oma päritoluriigi ning vabatahtliku teenistuse projekti toimumisriigi vahel, samal ajal kui varasematel aastatel olid selleks avatud kõik Euroopa Noored programmiriigid. Teiseks põhjuseks võib pidada vabatahtlikul teenistusel viibinud noorte projektijuhtimise vähest kogemust.

Et soodustada projektide tegemist, on büroo pidanud oluliseks tutvustada juba vabatahtliku teenistuse ettevalmistaval koolitusel tulevikukapitaliprojektide võimalust. Samuti tutvustatakse antud alaprogrammi ka vabatahtlike vahekohtumisel ja järelkohtumisel. 2004. aastal toimus esmakordselt ka endistele vabatahtlikele suunatud koolitus, mille eesmärgiks oli arendada osalejate projektijuhtimise pädevust ning toetada noori tulevikukapitali projektiideede väljatöötamisel.

ALAPROGRAMM 5 - TUGIMEETMED

Kuigi erinevate nimetuste all, on programm Euroopa Noored oma algusaegadest peale hõlmanud ka tegevusi, mis ei ole suunatud üksnes 15-25-aastastele noortele, vaid pigem nendega töötavatele inimestele – noorsootöötajatele, sotsiaaltöötajatele, õpetajatele, noortekeskuste vabatahtlikele jt. Alaprogramm 5 pakub noortega töötavatele inimestele võimalust kogemustevahetuseks, enesetäienduseks, koostööpartnerite leidmiseks ning uute mõtete ja ideede väljatöötamiseks.

2004. aastal on alaprogramm 5 kujunenud selliseks meetmeks, mis on toonud Eesti noorsootöösse uuenduslikke koostöö- ja kvaliteedi arendamise võimalusi, olgu seda siis koostööprojektide geograafilisest aspektist (näit. Vahemereriikidega koostöö), teemade poolest (näit. koolitus, mis arendab noorsootöötajate oskusi uuenduslikes noorsootöö meetodites nagu näiteks animatsiooni tehnikad, klounaad, žongleerimine, keha- ja näomaalingud jms) või Eesti noorsootöö valdkondade arenguvajadusi silmas pidades (näiteks koostöö Eesti ja Itaalia noorsooinfokeskuste vahel tööpraktika vormis, soodustamaks partnerlust, aga ka paremat teadlikkust, milline on noorsooinfo spetsiifika erinevates riikides). Alljärgnevalt on neid tendentse lähemalt tutvustatud ja lahti mõtestatud.

Esitatud projekte	Toetatud projekte	Eraldatud eelarve
27	20	2 526 749 EEK

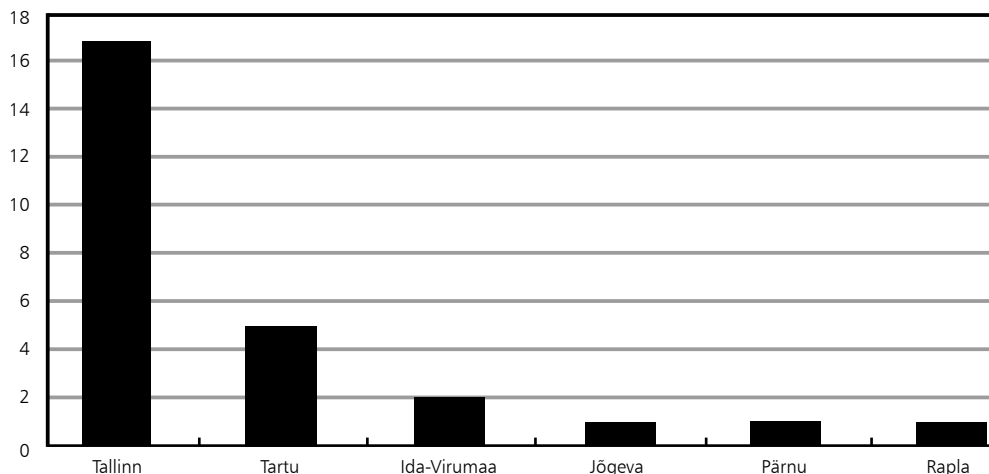
2004. aastal esitati alaprogrammi 5 raames 27 projekti, millest 20 leidis toetust. Võrdluses aastatega 2002 ja 2003 on taotlejate hulk oluliselt kasvanud, esitatud ja rahastatud projektide näitajad olid neil aastatel vastavalt 8->7 ning 21->19. Seega on antud alaprogrammis toetusprotsent esitatud taotluste seast läbi aastate küllaltki kõrge olnud, moodustades 2004. aastal 74%. 2004. aastal osales alaprogrammi 5 raames toetatud projektides kokku 450 inimest (sh nii Eesti kui välisriikide osalejad).

Taotlejad

Ootuspäraselt on alaprogrammi 5 taotlejaist 80% mittetulundusühingud, mis põhiliselt tegelevad erinevate tasandite noorsootöoga. Vaid 5 taotlejat olid seotud kohaliku omavalitsuse või mõne muu kohaliku tasandi asutusega. Viimasel juhul oli peamiselt tegemist kohalike avatud noortekeskustega. Siinkohal on aga huvitav välja tuua, et alkoholi kuritarvitamise ennetamise alase rahvusvahelise seminari korraldamiseks on toetus eraldatud ka nt politseiprefektuurile.

Kokku on 2004. aastal taotlusi esitanud 22 erinevat organisatsiooni, neist on varem samas alaprogrammis toetust saanud 13 (59%). Esmataotlejaid oli 2004. aastal seega 41%, mis on alaprogrammi iseloomu ja teiste alaprogrammidega võrreldes suhteliselt keerukat ülesehitust arvestades väga hea näitaja, viidates, et ka uued organisatsioonid on leidnud oma tegevusele ja vajadustele sobiva väljundi.

Taotluste esitajad piirkonniti

Sarnaselt teistele alaprogrammidele domineerivad ka alaprogrammis 5 taotlejad, kes on pärit Tallinnast või Tartust. Taas võib põhjendusi otsida asjaolust, et paljud taotlusi esitanud mittetulundusühingud on registreeritud Tallinnas, kuid tegutsevad tegelikult üle Eesti. Seetõttu ei ole võimalik siinkohal välja toodud piirkondade statistikat käsitleda lõpliku tõena. Paratamatult peegeldab see aga ka tõsiasja, et teistes piirkondades ja linnades tegutsevad mittetulundusühingud ja asutused ei ole projektide algatamises aktiivselt juhtrolli endale võtnud.

Sellest tulenevalt asub Euroopa Noored Eesti büroo 2005. aastast korraldama infoseminare, et ergutada kohalike noorsootöö vajadustele alaprogrammi 5 võimaluste vahendusel väljundeid otsima ka teiste maakondade noorsootöötajaid, nõ sihikul on hetkel nt Läänemaa, Lääne-Virumaa, Viljandimaa, Järvamaa võimalikud taotlejad.

Väga positiivne tendents on taotlejateringi puhul, et esitatud projektidest 5 (18,5%) ja toetatud projektidest 4 (20%) on seotud vene noorte ja neid kaasavate ühingutega. Siinkohal väärivad välja toomist ka neis projektides käsitletavat teemat, mis peegeldavad ilmekalt tänase multikultuurse Eesti olulisemaid probleemkohti – vähemusrahvustest noorte osalus kohalikul tasandil, vähemusrahvuste integratsioon, noorte tööhõive, noorsootöölase koostöö arendamine.

Projektid

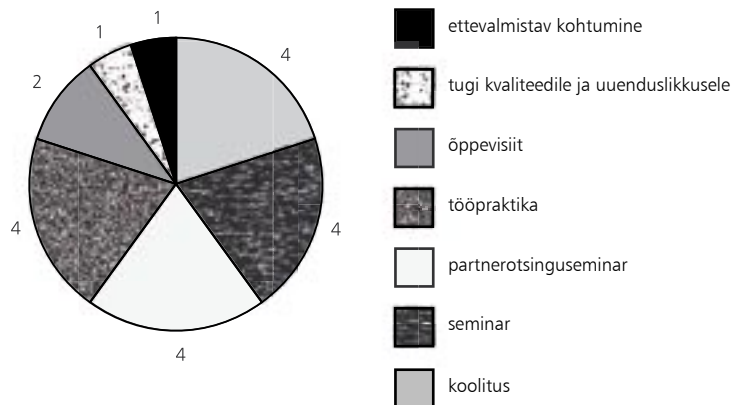
Alaprogrammi 5 raames on taotlejail võimalik oma projektiideest ja vajadustest lähtuvalt teha valik 9 erineva **projektitüübi** vahel:

1. tööpraktika
2. ettevalmistav kohtumine
3. kohtumine partnerotsingu eesmärgil
4. rahvusvaheline õppeisiit

5. rahvusvaheline seminar
6. rahvusvaheline noorsootöölaline koolitus
7. noorsooinfoprojekt
8. rahvusvahelised partnerlussuhted ja koostöövõrgustikud
9. noorsootöövaldkonnas uuenduslikkust ja kompetentside arengut toetav projekt

Tegemist on äärmiselt rikkaliku tegevustepaketiga, mis võimaldab piisavalt paindlikkust ka väga uuendusliku ja ebahariliku lähenemise korral. Samal ajal ilmestab varasemate aastate (2000-2003) statistika tõdemust, et taotlejad eelistavad rakendada pigem harjumuspäraseid ja tuttavaid tegevusvorme. Aastate lõikes on küll oluliselt suurenenud rahvusvaheliste (partnerotsingu)seminaride ja koolituste taotluste arv, samal ajal kui ka aastatel 2000-2001 suurt populaarsust võitnud ettevalmistavad kohtumised ja tööpraktikaprojektid ei ole kaotanud oma aktuaalsust. Positiivne on tõdeda, et igal aastal soovivad taotlejad kasutada alaprogrammi 5 võimalusi aina efektiivsemalt, mis eelkõige peegeldub aina suurema hulga sisutihedate koolituste ja seminaride elluviimise soovides. Endiselt on aga olulisel kohal ka tööpraktika projektid, mis võimaldavad organisatsioonide kahepoolset tihedat koostööd ning on keskendunud ühe inimese isiklikule kogemusele töötamisest teises organisatsioonis.

Toetatud taotluste jaotus projekti tüübiti 2004. aastal

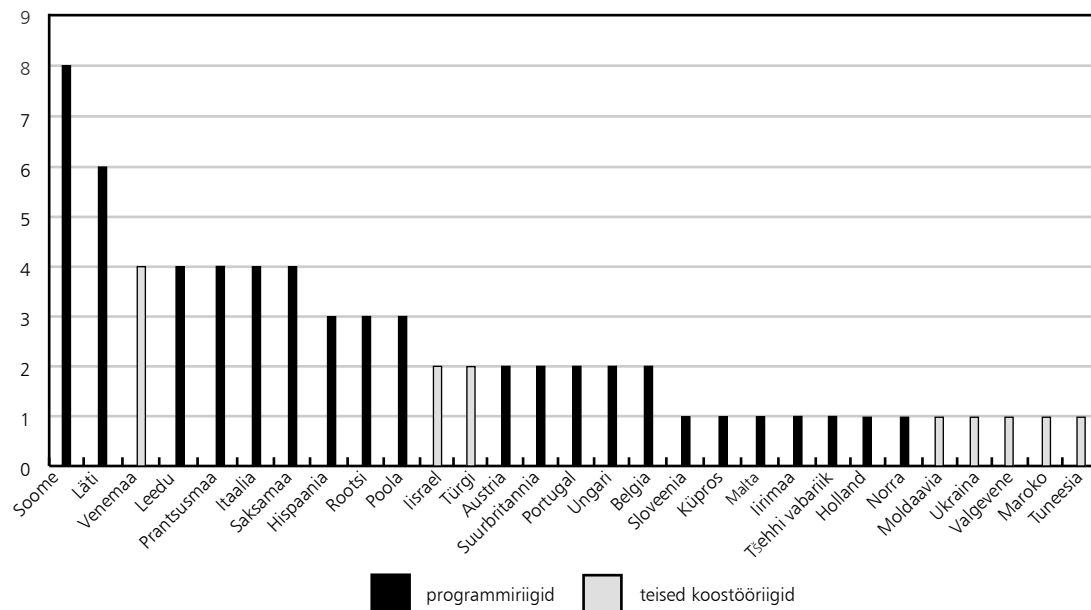
2004. aastal laekus ning leidis rahastamist ka esimene projekt tegevuste kvaliteedi ja uuenduslikkuse toetuseks (tegevustüüp 9, mis 2004. aastal kehtinud projektitingimuste alusel oli suunatud erivajadustega noorte osalemisvõimaluste edasiarendamisele ning mis ei nõudnud rahvusvaheliste partnerite kaasatust), mis on kogu Euroopas siiani suhteliselt vähest kasutust leidnud. Nimetatut on ka üheks põhjuseks, miks alates 2005. aastast on Euroopa Komisjoni otsusega sisse viidud muudatus tegevustüüp 9 sisus ning tingimustes - nüüdsest on tegu noorsootöö valdkonnas uuenduslikkust ja kompetentside arengut toetavate projektivõimalustega vähemalt nelja riigi koostöös.

Arenguruumi on siiski veel ka noorsooinfoprojektide (tegevustüüp 7) ja rahvusvaheliste partnerluste (tegevustüüp 8) osas. Mõlema tegevustüübi näol on tegemist põhjaliku ettevalmistust ja tugevaid partnerlussidemeid nõudva ettevõtmisega ning ehkki maksimaalne võimalik projekti kestus on 12 kuud, eeldab see reeglina organisatsiooni seotust ja koostööd partner-organisatsioonidega oluliselt pikema ajaperioodi vältel. Selline koostöövorm nõuab kõigilt osapooltelt tõsist pühendumist ja hoolega kaalutud eesmärgi, mille nimel oma organisatsiooni sedavõrd

pitka aega vältavas projektis rakendada. Jääb loota, et lähiaastail saabub ka Eesti organisatsioonide tegevusse stabiilsus ja julgus selliste ettevõtmist tarbeks ning muuhulgas leiavad ka kohalikud ja maakondlikud noorte teavitamis- ja nõustamiskeskused võimaluse ja huvi asuda tegema senisest intensiivsemat rahvusvahelist koostööd. Info noorte kohta ja noortele on üheks Eesti noorsootöö valdkonnaks, mille arendamisele on palju kaasa aidanud Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Eesti Noorsootöö Keskuse tegevus, sh juba aastaid edukat infomessi Teevit silmas pidades.

Partnerriikide ring on alaprogrammile 5 iseloomulikult väga lai, mis tuleneb alaprogrammi tegevustele seatud tingimustest – nt on taotlejad kohustatud kaasama paljudesse alaprogrammi 5 projektidesse kokku vähemalt 4 riiki, samas ei tohi nt partneristunguseminari osalejate arv ühest organisatsioonist olla suurem kui 2. Seetõttu kaasataksegi paljudesse rahvusvahelistesse koostööprojektidesse 5-10 erinevat partnerriiki, samas kui igast riigist on vaid 1-2 esindajat. Selle taustal on aga siingi võimalik täheldada mitmeid iseloomulikke tendentse.

Partnerriikide jaotus 2004. aastal toetatud projektide seas

Partnerriikide esirinnas on Soome. See asjaolu on põhjendatav nii meie riikide geograafilise, kultuurilise ja keelilise lähedusega, mis muudab koostöö alustamise vähem keerukaks kui ka Piiriülese Koostöö Programmi raames eraldatud täiendavate rahaliste ressurssidega Eesti ja Soome koostöö toetamiseks. Samuti on tähelepanuväärne, et Eestis tehakse alaprogrammi 5 raames tihedat koostööd lähinaabritega – Läti, Leedu ja Venemaa on koostööpartneritena aktiivselt esindatud. Läbi aastate on Eesti noorsootöötajad ühe suurema takistusena rahvusvahelise koostöö algatamisel välja toonud keeleoskuse nappuse, pidades siinkohal eelkõige silmas vähest inglise keele oskust. Koostöö naaberriikidega idas ja lõunas on kindlasti aga üheks võimalikuks perspektiiviks neile noorsootöötajatele, kes eelistavad koostööpartneritevahelise ühise töökeelena hoopis vene keelt.

Oluline on ka teiste koostööriikidega ette valmistatud projektide suur osakaal, sh on toetust leidnud esimesed Vahemereäärsete riikidega koostööd hõlmavad projektid koostöös Iisraeli, Maroko ja Tuneesiaga, mis on senist Eesti noorsootöö praktikast arvestades igati märkimisväärne. Samuti on Eesti taotlejad kaasanud oma projektidesse partnereid Venemaalt, Türgist, Ukrainast, Moldaaviast.

Programmi mõjusust hinnates on oluline, et **projektiteemades** kajastuvad aktuaalsed ühiskonna probleemküsimused ning suunatus võimalike lahenduste leidmisele, näit. vähemusrahvustest noorte osalus, noorte tööhõive (sh erivajadustega noorte tööhõive), alkoholipreventsioon erinevaid sektoreid kaasates jne. Uute partnerriikidega koostöös on küll arusaadavalt keskendunud pigem teineteise noorsoo ja noortepoliitika olukorra tundmaõppimisele ning edasiste ühisprojektide arendamise võimalikkusele.

Toetatud projektidest on oluline osa pühendatud erivajadustega ja vähemate võimalustega noortele paremate osalusvõimaluste loomisele. Erivajadustega ja vähemate võimalustega noortega tegelevaid noorsootöötajaid/organisatsioone plaanis kaasata 8 taotlust (ligi 30% esitatud projektidest), neist leidis toetust 5 (25% toetatud projektidest) ning siingi väärivad esile tõstmist toetust leidnud projektide sisuline tundlikkus ja laiahaardelisus – juba eespool märgitud alkoholiennetusala projektid (Lõuna Politseiprefektuur), vanglast vabanenud noorte sotsiaalne rehabilitatsioon läbi noorteprojektide (MTÜ Caritas Estonia õppevisiit koostöös 15-e partnerriigiga), erivajadustega noorte tööhõive (Soomes partneriga koostöös algatatud MTÜ Muutus projekt).

Eesti noorsootöös kasutatavate meetodite rikastamise valguses on hea meel näha selliste projektide elluviimist, mis käsitlevad töös erivajadustega noortega asjakohaseid nõustamismeetodeid (MTÜ JAKO Nõustamis- ja koolituskeskuse tööpraktika projekt kahepoolses koostöös Austriaga) või Eestis seni vähe arendamist leidnud animatsioonimeetodeid noorsootöös (Tallinna Avatud Noortekeskuse koolitusprojekt koostöös lähinaabritega Lätist, Leedust, Soomest, Rootsist ja Poolast).

Alaprogrammi tegevusi toetav koolitus

Võrreldes teiste alaprogrammidega, on otseselt alaprogrammi 5 toetuseks suunatud koolituse programmivõrgustikus toimumas suhteliselt vähe. Et programm Euroopa Noored on peaaegselt suunatud siiski noorte omaalgatuslike projektide toetuseks, peegeldub see ilmekalt ka teostunud koolitustes ning büroo poolses toetustegevuses.

2004. aastal tehti ettevalmistusi Eesti osalejate saatmiseks järgmistele koolitustele:

Koolitus	Toimumisaeg	Osalejaid Eestist
<i>Step To</i> Saksamaal	06.-14.12.2004	2
<i>Tic Tac</i> Belgias	31.01.-06.02.2005	3

Nimetatud koolituste eesmärgiks oli arendada noorsootöötajate teadlikkust alaprogrammi 5 võimalustest ning sellest, kuidas nimetatud tegevusväljundit kõige sobivamalt oma organisatsiooni eesmärkide ja vajaduste teenistusse rakendada. Samuti on rahvusvaheliste koolituste lisaväärtuseks teiste osalejate töö ja kogemuste tundmaõppimine, võimalus panna alus tulevastele koostöösuhetele.

Lisaks aitavad tulevikuprojektidele olulisel määral kaasa nõ üldiselt programmi Euroopa Noored raames projektide algatamisele suunatud partnerotsingukohtumised, õppevisiidid, koolitused jm, samuti erinevad alaprogrammi 5 raames organisatsioonide poolt korraldatud projektid. Nii on ka Eestis 2004. aastal esitatud tugimeetmete projekte, mille partnerlus ja idee on alguse saanud eelnevas alaprogrammi 5 projektis, näit. MTÜ Jako Nõustamis- ja koolituskeskuse tööpraktika idee on alguse saanud sama aasta kevadel Austrias toimunud seminaril.

TO
BREAK
MY
CLOSENESS
(com)

EUROOPA NOORED EESTI BÜROO INFOTEGEVUS

Selleks, et jõuda soovitud tulemusteni programmi laienuvad võimaluste kohta informatsiooni levitamisel noorte ja noorsootöötajate hulgas, tuli Euroopa Noored Eesti bürool 2004. aastaks esialgselt kavandatud kommunikatsioonitegevuste plaani jooksvalt oluliselt täiendada. Kõnealust aastat iseloomustab senisest suurem rõhuasetus kommunikatsiooni- ja infotegevusele, mille eesmärk oli suurendada just senini programmis vähem aktiivsete noorte osalust programmi tegevustes. Peamine alaprogrammipõhise reklaami tähelepanu koondus 2004. aastal Euroopa Vabatahtlikule Teenistusele, kuivõrd vabatahtliku töö praktika Eestis on suhteliselt tagasihoidlik ning just alaprogrammis 2 oli ka eelarve tõus kõige suurem.

Infomaterjalid

Tulenevalt programmis Euroopa Noored toimunud muudatustest (laienuvad partnerriikide hulk, muutunud taotlus- ja rahastustingimused jmt) ei olnud 2004. aastast alates võimalik kasutada seni välja töötatud infomaterjale. Eelõeldust tulenevalt valmisid uued **mahukad trükitud infomaterjalid** kõikide alaprogrammide kohta nii eesti kui vene keeles. Infomaterjalid hõlmavad lisaks esmasele infole vastava alaprogrammi sisuliste ja vormiliste tingimuste kohta rohkeid juhtnööre ja selgitusi projektide edukaks algatamiseks ja elluviimiseks. Euroopa Noored Eesti büroo eesmärgiks on käsitleda infomaterjale omamoodi käsiraamatutena, tagamaks nõustamise ka neile noortele, kes mingil põhjusel otse büroo poole ei pöördu.

Programmi sihtgrupis huvi tekitamisele suunatud infomaterjalide osas valmisid 2004. aastal veel:

- postkaardid ja voldikud üldiselt programmi võimaluste kohta nii eesti kui vene keeles;
- plakat, mis hõlmab infot kõikide programmi võimaluste kohta;
- vabatahtlikku teenistust tutvustav videoklipp, mida kasutati eelkõige telereklaamina Euroopa Vabatahtliku Teenistuse kampaania raames;
- Interneti-reklaam avaldamiseks koostööpartnerite kodulehekülgedel (nii liikuv kui ka staatiline); jne.

Lisaks jõudsid kaante vahele varasemate aastate olulisimad arengud ehk valmis programmi Euroopa Noored aastaraamat 2002-2003 (<http://euroopa.noored.ee/aastaraamat>).

Valminud infomaterjale on büroo rohkelt edastanud otsepostituse teel ja levitanud üritustel erinevatele organisatsioonidele, infokeskustele ja teistele noortega seotud asutustele (raamatukogud, koolid).

Kuivõrd büroo peab oluliseks, et programmi info oleks noortele sobivas vormis saadaval kohtades, kus noored infot hangivad ja arvamusi kujundavad ning olles veendunud, et suure osa sellistest vajadustest katab internet, uuendas büroo 2004. aastal ka **programmi eesti- ja venekeelset kodulehekülge** <http://euroopa.noored.ee>, viimaks seda veelgi rohkem noortele sobivasse formaati. Uus koduleht valmis augustis 2004 ning selle külastatavus on 2003. aastaga võrreldes kahekordistunud (samasugune kasv toimus 2002->2003).

Eelõeldut kinnitab ka tõik, et põhiosa büroo igapäevasest infotööst toimub **postiloendi** vahendusel, kuhu 2004. aasta lõpu kuulus juba ligi 2500 lugejat, noort ja noorsootöötajat. Postiloendi vahendusel on Euroopa Noored Eesti büroo juba 1999. aastast alates levitanud teavet programmi raames aset leidvate koolituste ja seminaride kohta, samuti teavitanud uutest partnerotsingutest ning muudatustest programmi tingimustes ja ülesehituses. 2004. aastal edastas büroo postiloendisse 224 kirja.

Kuna büroo on sihiks võtnud noorteni jõudmise ka otse, ilma noorsootööstruktuuride vahendusega, on oluline roll ka tööl **meediaga**, mis on aidanud kaasa programmi võimaluste teabe levikuni üleriigiliselt ning toob alati büroole kaasa hulgaliselt päringuid ja konsultatsioonisoove. Läbi aasta on programm Euroopa Noored ja büroo tegevus leidnud kajastust erinevates ajalehtedes-ajakirjades üle Eesti ja seda nii otse noortele/noorsootöötajatele suunatud väljaannetes (AKEN, Versus) kui ka päevalehtedes (Postimees, Õpetajate Leht, Zdorovje dlja vseh). Lisaks oli programm esindatud nt noortele võimalusi pakuvas kogumikus Suve pass 2004, samuti Euroopa Liidu rahastusvõimalusi tutvustavates materjalides nagu nt Kultuur 2000, Liikumisharrastus ja sport – rahastamisvõimalused Euroopa Liidus, jt.

2004. aasta lõpus asus Euroopa Noored Eesti büroo koostööle Haridus- ja Teadusministeeriumiga, toomaks Eesti noorsootöötajate ette eestikeelsetena Euroopa Nõukogu poolt koostatud **T-kit käsiraamatud**. Kokku üheksast temaatilisest käsiraamatust tegi Euroopa Noored Eesti büroo Eesti noorsootöö vajadusi arvesse võttes valiku seitsme kasuks. Tõlkimisele, trükkimisele ja levitamisele kuuluvad 2005. aasta esimeses pooles järgmised teemasid käsitlevad materjalid: organisatsiooni juhtimine, projektijuhtimine, kultuuridevaheline õppimine, rahvusvaheline vabatahtlik teenistus, koolitamise alused, Euroopa kodanikuks olemine ning sotsiaalne kaasatus.

Infoüritused

Igapäevases infotöös on olulisel kohal ka büroo töötajate osalemine kohaliku, maakondliku ja riikliku tasandi **infoüritustel**. Lisaks büroo poolt algatatud infoüritustele, osalesid büroo töötajad 2004. aastal rohkem kui 20-l korral ka erinevate asutuste, aktiivigruppide ja organisatsioonide poolt korraldatud infopäevadel ja –seminaridel (nt Kesk-Eesti Noortekeskus, Viljandi Kultuuriakadeemia, Eesti Euroopa Liikumine, Käina Gümnaasium, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus, jpt). Ürituste eesmärgiks on enamasti olnud kas konkreetsete projektiideede väljatöötamine programmi Euroopa Noored raames või siis programmi kohta käiva üldise info jagamine sh praktilised näpunäited, kuidas projekti teha.

Suurematest üritustest, kus Euroopa Noored Eesti büroo programmi infoga esindatud oli, võiks mainida üritust Sinu Suvi 2004 (4000-6000noort/noorsootöötajat peamiselt Tallinna piirkonnast); rahvusvahelist noortepäeva 12. augustil (u 1500 osalejat) ja infomessi Teeviit 2004 (19 000 osalejat üle Eesti). Ürituste valikul pööras büroo 2004. aastal erilist tähelepanu uutele sihtgruppidele nagu spordiklubid, vanglaõpetajad, koolid ja prioriteetsetele maakondadele – Valgamaa, Hiiu- ja Saaremaa, Läänemaa ja Jõgevamaa. Ühtekokku on programmi Euroopa Noored 2004. aastal esitletud vähemalt 50-l infoüritusel.

Aastate lõikes on Euroopa Noored Eesti büroo pööranud täiendavat tähelepanu erinevate valdkondade analüüsimisele. 2004. aasta alguses viidi läbi koolitustegevuse analüüs, ilmestamaks selle valdkonna arengutendentse aastatel 2002-2003. selle analüüsi tulemusi on võimalik leida büroo koduleheküljelt - <http://euroopa.noored.ee/aastaraamat>.

Saamaks tagasisidet senise infotegevuse edukuse kohta ning soovitusi edasiseks viis büroo 2004. aasta oktoobris läbi põhjaliku **küsitluse euroopa.noored listilugejate seas**. Küsitlus käsitles eelkõige listilugejate kogemusi ja hinnangut büroo poolt valitud infolevitamiskanalite kohta. Kokku vastas küsitlusele 65 inimest. Saadud tagasiside põhjal võib julgelt väita, et büroo on infotegevusi valides edukas olnud, kuna info ja motivatsiooni ammutamise allikana märkisid vastajad kõiki eelnevate aastate suuremaid ja ka paljusid väiksemaid üritusi, kus büroo on osalenud või mida korraldanud. Samuti toodi büroo koduleheküljelt välja ühe olulisima infokanalina,

65-st vastajast kinnitas 32, et said esmast teavet programmi võimaluste ja tingimuste kohta just sealt. Vastajad olid rahul büroo poolt edastatava info hulga ja selle arusaadavusega.

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse infokampania

Nagu eespool mainitud, koondus 2004. aastal alaprogrammipõhise reklaami tähelepanu Euroopa Vabatahtlikule Teenistusele. 2004. aasta esimesel poolel korraldas Euroopa Noored Eesti büroo laiaulatusliku Euroopa Vabatahtlikku Teenistust tutvustava infokampania, mille sihtgrupiks olid nii noored kui potentsiaalsed saatvad ning vastuvõtavad organisatsioonid. Kampania hõlmas lisaks välireklaamile Tallinnas, Pärnus, Tartus ning Narvas ka mitmenädalast TV reklaami Kanal 2 ja ETV-s; infopäevi nii organisatsioonidele kui noortele; suve jooksul kõikjale Eesti noortekeskustesse ning -organisatsioonidesse saadetud programmi Euroopa Noored ning vabatahtlikku teenistust tutvustavaid flaiereid, plakateid ja infomaterjale. Kampania pälvis laiaulatusliku meediatähelepanu (Postimees, Eesti Ekspressi noorteleht Versus, Õpetajate Leht ja Aken).

Kampania lõplikku tulemuslikkust on käesoleva aastaraamatu koostamise hetkel veel vara hinnata, kuid tõdedes suurenenud infopäringute hulka (perioodil juuni-august 2004 kahekordne kasv), saab kinnitada, et kampanial on noorte ja organisatsioonide huvile olnud selgelt ergutav mõju. Samuti on 2004. aasta lõpu seisuga rahastustaotluse esitanud juba 3 noort, kes kontakteerusid esmakordselt bürooga just juunikaise kampania ajal.

AMÄE CE, YP

STREET ANIMATION

ounideks maskeerunud /altvad
lad, kes õpetava zongeerimist ja
allifiguuride tegemist /angitakse
ge ja võimalik on last

ringkoolitaj

EUROOPA NOORED EESTI BÜROO KOOLITUSTEGEVUS

Igal aastal on Euroopa Noored Eesti büroo tööplaanis lahutamatuks osaks koolitus- ja koostöökava, mille raames viib büroo koostöös koolitajate ja partneragentuuridega ellu erinevaid noorsootöötajate kompetentside ning (noorsoo)projektide arendust toetavaid koolitusi nii Eesti-siseselt kui rahvusvahelisel tasandil. 2004. aasta eelarvega rahastati koolitustegevusi, mis leidsid aset ajavahemikul 01.09.2004-31.08.2005.

Kasvanud toetusesaajate hulka silmas pidades iseloomustab 2004. aastat ka senisest aktiivsem tegevus nõustamis- ja koolitusvaldkonnas.

Teadlikuna 2004. aasta erilisest staatusest seoses programmi Euroopa Noored poolt eraldatavate ressursside hüppelise kasvuga, seadis Euroopa Noored Eesti büroo kõnealuseks aastaks vastavalt koolitustegevusele järgmised **üldeesmärgid**:

- jätkuvalt suurendada koolitustel osalevate noorte ja noorsootöötajate arvu, eesmärgiga tõsta ettevalmistatavate ja elluviidavate rahvusvaheliste koostööprojektide kvaliteeti;
- tagada erineva taustaga noorte ja noorsootöötajate osalemine programmi Euroopa Noored tegevustes;
- toetada ja arendada mitteformaalse õppimise ja õpetamise meetodite levikut rahvusliku ja Euroopa tasandi noorsootöös;
- toetada piiriülest koostööd vastava programmi raames (Piiriülese Koostöö Programm);
- toetada koostööd teiste koostööriikidega (Kagu-Euroopa, Ida-Euroopa ja Kaukaasia, Vahemere piirkonna ja Ladina-Ameerika riigid)
- kavandada ja hinnata Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevust järjepidevalt

Nende eesmärkide saavutamise poole püüdlemisest räägivad ilmekalt koolitustegevuse arvulised tulemused. Aasta jooksul on Euroopa Noored Eesti büroo ettevõtmisel ja vahendusel nii rahvuslikul kui rahvusvahelisel tasandil toimunud 77-l koolitusel osalenud **kokku 1033 noort ning noorsootöötajat**. See tulemus on varasemate aastatega võrreldes enam kui muljetavaldav, arvestades, et 2002-2003 osales programmi vahendusel erinevatel koolitustel kokku 586 inimest.

Allpool on välja toodud kõikidel rahvusvahelistel koolitustel osalenud inimeste ja neid toetanud organisatsioonide ülevaade.

Paralleelselt rahvusvahelisel tasandil aset leidvate koolitustega, mille teostumisel omab määravat rolli Euroopa Noored büroode omavaheline koostöö, on Euroopa Noored Eesti büroo viimastel aastatel palju tähelepanu pööranud Eesti-siseste erinevaid alaprogramme toetavate regulaarsete koolituste väljatöötamisele ja arendamisele. Nii on alaprogrammides 1, 2 ja 3 välja kujunenud taotlejate vajadusi tihedalt arvesse võtvad koolituskeemid, mis toetavad projektide arendamist selle protsessi erinevatel etappidel.

Nii võib öelda, et eelnevalt alaprogrammide tulemuste kirjeldamisel esitletud laekuvate projektide kvaliteedi ja taseme tõstmine on saanud eeskätt võimalikuks järjekindla ning süstemaatilise koolitustegevuse tulemusena. Koolitustegevuste vajaduse ja mahu kasvades, kasutas Euroopa Noored Eesti büroo endisest enam oma koolitajate võrgustikku kuuluvaid ning rahvusvahelisi professionaalseid koolitajaid. Arvestades Eesti noorsootöölase koolituse ning vastavate inimressursside suhtelist piiratust (kohati ka teatud korrastamatust valdkonnas),

on see eeskätt võimaldanud luua õppimiskogemusi siiani vähelevinud ja uuenduslikes valdkondades (nt sallivuse temaatika, sooliste erinevuste-sarnasuste olulisus noorsootöös, jt), samuti tagada koolituste kõrge ja laiemalt tunnustatud kvaliteet.

Lisaks regulaarsetele koolitustele viis büroo ellu ka mitmeid koolitusi uuenduslikel või Eesti noorsootöös vähest käsitlust leidnud teemadel – 2004-2005 koolitusplaanis võib näiteks tuua (noorte) kinnipidamisasutuste töötajatele suunatud koolitusprojekti, mille eesmärgiks on aidata neil ettevalmistada vanglates olevaid noori programmi Euroopa Noored noorsooalgatusprojektides osalema.

Mitmel korral on koolitustel osalenud ja neid toetanud organisatsioonid olnud Euroopa Noored Eesti büroole oluliseks abiks ka teabe levitamisel programm võimaluste kohta, korraldades oma piirkonnas mõne infoürituse või pakkudes büroole abi oma kogemuste edasiandmisel mõnel infoseminaril, näiteks Sillamäel.

Eesmärgiga aidata kaasa Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevuse arengule ning anda suuniseid büroo poolt elluviidava koolituskava väljatöötamiseks järgmistel aastatel, viidi 2004. aasta alguses läbi Euroopa Noored Eesti büroo 2002-2003. aasta **koolitustegevuste analüüs**. Analüüsi eesmärgiks oli hankida erinevatel koolitustel osalenutelt tagasisidet koolituse otstarbekuse ning kvaliteedi kohta. Küsimused hõlmasid erinevaid valdkondi nagu koolituste temaatiline ajakohasus, sisuline kvaliteet, korralduslikud aspektid, jpm. Analüüsi tulemusena võib julgelt väita, et Euroopa Noored koolitustelt saadud teadmised toetavad noorsootöö üldist kvaliteeti ning koolitustel on sihtgrupi seas hea maine. Enamik koolitustest saavad väga kõrgeid hinnanguid nii rohke varasema koolituskogemusega spetsialistidelt kui ka noortelt, kellel varasem koolituskogemus üldse puudub. Koolitusanalüüsi põhitulemustega on võimalik tutvuda ka Euroopa Noored Eesti büroo aastaraamatu (2002-2003) vahendusel (<http://euroopa.noored.ee/aastaraamat>).

Analüüsivat hinnangut võimaldavad Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevusele anda ka teiste organisatsioonide poolt ellu kutsutud ja läbi viidud uurimused. Viidates Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt 2005. aastal välja antud Eesti noorsootöötajate pädevuste uuringule, on ilmne, et Euroopa Noored Eesti büroo ning programmi Euroopa Noored poolt pakutavaid koolitusvõimalusi hinnatakse Eesti noorsootöötajate poolt kõrgelt ja kasutatakse aktiivselt. Samuti on uuringus kaasa löönud noorsootöötajad osalenud kõige enam just (rahvusvaheliste) projektide kirjutamise ja juhtimise alastel koolitustel, mis moodustavad ka programmi koolitustegevuses olulise osa. Lisateavet mainitud uuringu kohta leiate Tallinna Ülikooli koduleheküljelt <http://www.tlu.ee/> -> Haridusuuringute Instituut.

Eesti osalejad rahvusvahelistes koolitustes programmi Euroopa Noored koolitus- ja koostöökava (alaprogramm 5.1.3.) raames perioodil 01.09.2004-31.08.2005.

Koolitus	Toimumiskoht	Toimumisaeg	Osalev organisatsioon	Osaleja
Cross Border Cooperation along the German-Polish-Czech Border by bike	Saksamaa	05.-12.09.2004	Värskla Vallavalitsus	Anneli Jänemägi
			Tähe Noortekeskus	Mari Tikerpuu

CMS for Action 1 (Coop with SEE)	Ungari	07.-12.09.2004	Käru Vallavalitsus	Andres Lääne
			Eesti UNESCO Noorsookeskus	Maria Bessan
EVS Puzzled	Iirimaa	09.-12.09.2004	Eesti Puuetega Inimeste Koda	Ingrid Põldemaa
			Tapa Linnavalitsus	Ene Augasmägi
Cross-border co-operation	Itaalia	20.-26.09.2004	Põlva Linnavalitsus	Kaire Mets
Step by Step towards Independent Life	Poola	28.09.-03.10.2004	MTÜ Erinoorsootöö Ühing noOR	Tauno Asuja
EVS on the sunny side of Alps	Sloveenia	05.-10.10.2004	EELK Tartu Pauluse Kogudus	Eva-Liisa Luhamets
			MTÜ Headest	Pille-Mai Helemäe
Outreaching youth work		09.-16.10.2004	Tartu Laste Turvakodu	Merle Evert
Difference meets Tolerance	Saksamaa	11.-17.10.2004	MTÜ OMOS	Valeria Jakobson
			Voka Lastekodu	Ursula Randlaine
North by East	Rootsi	12.-17.10.2004	Sillamäe Linnavalitsus	Stanislav Shmeljov
			Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium	Svetlana George
SOHO-International	Küpros	13.-17.10.2004	Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	Kristel Tamm
			MTÜ Võru Noortekeskus	Kristi Vals
			Eesti Vaimupuuetega Inimeste Tugiliit	Keiu Talve
			MTÜ Vabadus: Noorte Liikumine	Diana Tamm
Open Youth Houses Study Visit	Soome	26.-31.10.2004	Siimusti Avatud Noortekeskus	Monika Maasing
			Jõgeva ANK-ide ühendus, Vaimastvere Noortekeskus	Auli Kumel

			Tabasalu Noortekeskus/ Harku Noortekeskus	Kaja Rasmann
			Pirita Vaba Aja Keskus	Keiu Tamm
			Pärnu-Jaagupi Rahvamaja Avatud Noortekeskus	Mari Vainu
			Vastseliina Vallavalitsus/ Noortekeskus	Inga Sikk
			MTÜ Töliste Avatud Noortekeskus	Sigrit Säinas
			Tilsi Noortekeskus	Helle Kivi
Direct participation&Project management	Austria	27.-31.10.2004	Ühendus "Noored Noortele"	Kristo Kruusman
			Tartu Ülikooli Botaanikaiaia Sõprade Selts	Martin Pentson
			MTÜ Jõgevamaa Omavalitsuste Aktiviseerimiskeskus	Janne Juuse
Working for Peace Through International Youth Exchange	Iirimaa	28.-31.10.2004	Kesk-Eesti Noortekeskus	Kersti Viilup
			TÜ Narva Kolledz, MTÜ Noored Noortele	Urmo Reitav
CMS on EVS/EFTA Countries&New member Countries	Norra	17.-21.11.2004	Saku Vald	Egert Klaas
			KMÜ Sonico	Virge Viljus
Get in Net:MoveYou/Us	Belgia	30.11.- 06.12.2004	Viljandi Noorte Nõukogu	Jane Palm
			MTÜ Generating Ideas	Timo Hansman
			MTÜ Nõmme Kaks Tuhat	Raido Rei
			MTÜ Hea Algus	Kristi Luts
Step To	Saksamaa	06.-14.12.2004	Fims Alliance	Timo Uustal
			MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Olga Aleksandrova

Creative Connections	Soome	07.-12.12.2004	Kohtla-Järve Tammiku Gümnaasium, grupp Parlament	Pavel Davydenko
			Kuressaare Noorte Huvikeskus	Gerda Kruuser
TicTac Training Course	Belgia	31.01.- 06.02.2005	Narva Täiskasvanute Gümnaasium	Anna Linnik
			MTÜ East-West	Tatyana Dunicheva
			EELK Tartu Pauluse kogudus	Eva-Liisa Luhamets
Gender Issues Matter	Poola	01.-06.02.2005	MTÜ Kodanikujulgus	Kaisa Üprus
Interculture@interaction	Prantsusmaa	05.-11.02.2005	MTÜ Pallur	Jaan Kroon
Art&Culture towards Europe	Itaalia	01.-06.02.2005	noortegrupp Tendency	Yulia Bessanova
			Sonico	Astrid Raja
Youth exchange: Facilitating the process of communication in English	Belgia	26.-30.01.2005	Vändra Vallavalitsus	Pille Perner
			Ravila Noorte- ja Vabaajakeskus	Ruth Agurauja
Partnerscape – Creating EVS Short-Term Projects and Partnerships	Taani	05.-20.02.2005	Tallinna Vaimse Tervise Keskus	Krista Onksion
			SOS Lasteküla	Meelis Kukk
Advanced Training for EVS Supervisors in Baltic States	Leedu	24.-28.01.2005	ALPS	Aleksei Izvolski
			ALPS	Valentina Bibikova
			Tähe Noorteklubi	Kairi Sepp
			Tähe Noorteklubi	Kaidi kenkmann
			MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Evely Mülperk
			Väike-Maarja Vallavalitsus	Ivar Augasmägi

			Tapa Linnavalitsus	Ilona Alla
Conflict Management for Co-ordinators and Mentors in EVS projects	Poola	25.02.-03.03.2005	MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Ann Kitsnik
			MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Evely Mülperk
Please do disturb!	Saksamaa	07.-10.04.2005	Viljandi Kultuuriakadeemia	Anne-Liis Kaldoja
Call for Participation	Eesti	15.-20.03.2005	Põhja-Eesti Pimedate Ühing	Allan Vibur
			Põhja-Eesti Pimedate Ühing	Kristiina Peetsalu
			Põhja-Eesti Pimedate Ühing	Julia Kabanova
			Liikumispuuetega Laste Tugiühing	Liisa Kiik
			Liikumispuuetega Laste Tugiühing	Kairi Mägi
			Liikumispuuetega Laste Tugiühing	Rando Palmpuu
			Liikumispuuetega Laste Tugiühing	Maarja Haamer
SALTO Introductory Modules on Inclusion&Diversity	Belgia	16.-21.04.2005	Tartu Laste Turvakodu	Mari Sats
			Noortegrupp Tendency	Yulia Bessonova
SALTO Introductory Modules on Inclusion&Diversity	Malta	11.-16.05.2005	MTÜ Baltic Armenian House	Natalia Mastseva
"Get in net: Move you/us"	Poola	15.-20.04.2005	Tartu Vabatahtlike Keskus	Maris Saar
"Lets' Create Projects! CBC BTM	Saksamaa	24.-29.04.2005	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Aleksei Antonovits
			Narva Paju Kool	Natalja Varkki
			SOS Lasteküla Eesti Ühing	Reet Orno
European Accreditors Training	Poola	20.-24.04.2005		Tiina Sildvee

				Mart Laatsit
Why not 1	Läti	07.-12.05.2005	MTÜ Rae Noorteühing	Oksana Marjunitš
Eva International	Slovakkia	19.-22.05.2005	MTÜ Maailmakodanik	Nelli Timm
Youth work in local community	Leedu	05.-11.06.2005	Vihase Noortekeskus	Jelena Kuzmenko
SALTO-Common Memory-Common Heritage	Kreeka	20.-28.06.2005	AEGEE-Tartu	Maarika Merirand
SALTO-Peace Education	Hispaania	06.-12.06.2005	Youth Union Juventus	Heidi Klamp
peer2peer	Poola	20.-26.06.2005	Eesti Punase Risti Tallinna Selts	Dmitri Koido
Appetiser	Holland	24.-28.06.2005	Pärnu-Jaagupi Noortekeskus	Kertu Kaljur
			Töliste Avatud Noortekeskus TANK	Kristi Ardel
			MTÜ Generating Ideas	Eike Ennok
Cross Border Cooperation. Evaluation Meeting	Poola	08.-12.06.2005	Tähe Noorteklubi	Triin Riis
Contact Making Seminar yth 2	Leedu	10.-15.06.2005	Virumaa Noorte Initsiatiiv	Aleksandr Goltzman
Mitteformaalse õppimise suvekool	Eesti	27.07.-03.08.2005	MTÜ Juventus	Uku Visnapuu
			MTÜ AIESEC Eesti	Maris Kadakas
			Noorsootöötajate Ühendus "nb"	Elina Kivinukk
			Haridus- ja Teadusministeerium	Ardo Rohtla
			Haridus- ja Teadusministeerium	Anne Kivimäe
			Haridus- ja Teadusministeerium	Reelika Hulkko
			Eesti Noorsootöö Keskus	Ande Magus
			Viljandi Kultuuriakadeemia	Urmo Reitav
			TÜ Narva Kolledz	Marika Markus

			Noorteühendus SIIN	Alla Zarudnaja
			Noorteühendus SIIN	Igor Ivanov
			Sillaotsa Põhikool	Tiina Karu
			Eesti Pimedate Rahvusvaheline Infokeskus	Allan Vibur
			MTÜ Tugikeskus Arktur	Olga Aleksandrova
			Narva Noorteparlament	Diana Sultanova
			Justiitsministeerium, MTÜ KITA&P, Pereplaneerimisliit	Anu Leps
			Eesti UNESCO Noorte Ühendus	Deniss Jershov
			Lille Maja	Heidi Maarja Melts
			Anne Noortekeskus	Riina Vaap
			Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna noorsooteenistus	Birgit Aaskivi
			noortegrupp Tendency	Mihhail Jevdokimov
			MTÜ Tugikeskus Arktur	Vadim Skatov

RAHALISE TOETUSE ERALDAMINE EUROOPA ÜHENDUSE PROGRAMMI EUROOPA
NOORED RAAMES AASTAL 2004
(2005. aasta juuli seisuga)

Alaprogramm 1 - Rahvusvahelised noorsoovahetused

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus- summa (eurodes)	Piiriülese koostöö- programmi toetus (eurodes)	Teiste koostöö- riikidega projektide toetus (eurodes)
R1				
MTÜ Tähe Noortekeskus	Nuorten hansatie - noorte hansatee		1 034,60	
Põlvamaa Lastekaitse Ühing	Meilgi on võimalused!		1 277,40	
Tallinna Laagna Gümnaasium	Loodussõbralik eluviis linnas	2 818,50		
Tallinna Pae Gümnaasium	Cultural Parallels	4 717,90		
NÜ Juventus	Erinevad igapäeva kultuurid ja eelarvamused läbi noorte silmade	21 444,21		
MTÜ Võru Noortekeskus	WAM!	14 435,69		
Sauga Põhikool	Keskkonnateadlikkuse kasvatamine ning tervist hoidva ja meelemürkidest vaba elustiili propageerimine noorsoo hulgas	3 678,55		
Seiklejate vennaskond	Environment and nature - what can youth do to make the world better?	25 944,00		
Raasiku noored	Jaaniuss/Kiiltomato	784,72		
MTÜ Viimsi Huvikeskus	Once Upon A Time	22 929,02		
Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilased	Sail 2 Estonia	13 889,86		
Estonian UNESCO Youth Association	Cultural diversity and intellectual values in the frames of EU globalization			9 674,63

R2

Fims Community	Balanced harmony is based on respect towards environments	14 102,70		
Eesti Punase Risti Tallinna Selts	Tervislikud eluviisid	2 172,34		
MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing	Seikleme tervisliku elu poole		2 907,00	
Kohtla-Järve Gümnaasium	Ethics and sports in the free time	3 629,00		
Rakvere Rahvamaja ANK	Harituks keskkonna ja kultuuri kaudu	7 368,21		
Eesti Euroopa Liikumine / Eurodesk Eesti	Living in Extremes	6 635,00		
Eesti Õpilasmavalitsuste Liit	The strategies and methods of School Students Unions`work	4 395,00		
Varstu Keskool	Sild	19 297,10		
NÜ Rõuge Noorteklubi	Noorte võimalused maal		4 011,00	
Võru Kesklinna Gümnaasium	Noorte vaba aeg väikelinnas Võru ja Rosenheimi näitel	5 688,60		
Murelaste ja Probleemsete Noorukite Toetajate Ühing OMOS	Music in solving problems of young people	3 051,00		
“Piiritus”	Breaking Borders	10 358,00		
Vana-Harju Skautide Malev	Palk palgi peale		743,00	
MTÜ Rakvere Linnanoores Proovilava	Tolerantsed noored Soomelahe kallastel	3 243,00		
MTÜ Ööruulli Uisukeskus	TII	7 522,80		
“YEP”	YEP	4 095,60		
Tartu Vabatahtlike Keskus	Ühendavad piirid	4 059,00		
MTÜ Loovkeskus	Creative Youth	785,30		
Narva Laste Loomemaja	My land is your land	5 465,00		
Eesti Lihashaigete Selts	Usun endasse		1 482,00	
MTÜ Virumaa Noorte Initsiatiiv	Free to use spare time	15 521,76		

R3

TTÜ Säästva Arengu Klubi	Environmental camp "Vikat"	9 538,20		
Rakvere Reaalgümnaasium	Sõpruskoolide kokkutulek. Rakvere ühendab	14 892,40		
MTÜ Mõistame Üksteist	Käsmu - Eesti kaptenite elupaik	5 067,00		
Narva Laste Loomemaja	Move your body	2 001,50		
BEST-Estonia	EcoParks2- Discovering Industrial Ecology	1 941,85		
NGO "Young Estonian Friends"	Active Citizenship: Encouraging Youth to Participate through Sport Activities			22 516,50

R4

MTÜ Virumaa Noorte Initsiatiiv	Meet the European Citizen: Breaking Stereotypes of Being or Not being European	25 614,00		
"ContraVersa"	Youth and Tolerance	12 884,00		
Mustamäe Kultuurikeskus Kaja/Mustamäe ANK	United	18 012,00		
Estonian UNESCO Youth Association	Windrose - mindrose: inspiration towards the creative society	19 467,50		
MTÜ AEGEE	Breaking Stereotypes II - Stereotypes in Genders and Age	3 723,00		

R5

Taebla Noorte Volikogu	Noorte suhted arenevas Euroopas	9 088,65		
MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing (ja EPIK)	Ole kes sa oled		14 567,19	
Lääne Politseiprefektuuri Kuressaare politseijaoskond	Kicks and kisses		3 051,00	
"Eesti GLOBE veteranid"	Environmental Education from Youth to Youth: Concepts, Connections and Cooperation	19 917,00		
MTÜ AEGEE-Tartu	Breaking Stereotypes III: Stereotypes in conflict	2 039,20		

Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium	Noorte tervis heaoluühiskonnas	3 112,50		
Estonian UNESCO Youth Association	The Youth Rights and Duties in the Modern World	13 388,30		
MTÜ HeadEst	Living in Extremes 2 - towards networking	14 802,45		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Engagement - Say a Word, Act and Realize!			18 523,40

R6

Tarvastu noored	Säästev mõtteviis - meie tulevik	6 051,00		
Jõgeva Vaimupuuetege Inimeste Tugiliit	Piirideta sõprus 2	5 931,00		
Ambla Vallavalitsus ja Avatud Noortekeskus	Bridges between Lanark and Ambla	3 208,25		
Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering	How Far Can We Go? Human Impact on Nature	5 835,00		
Keila Gümnaasium	Europa Hoch 8	14 076,80		
Narva Noortekeskus	Youth councils and youth participation in democracy	5 739,00		
MTÜ Viimsi Huvikeskus	Stop AIDS - life with HIV	14 493,35		
MTÜ Võru Noortekeskus	ECTD!	17 586,90		
Ühendus Noored Noortele	Olemise kutse	12 464,40		
SA Veriora Noortekas	Exchange-Music-Experience	2 763,00		
Saku Vallavalitsus	Kultuurisillad	13 632,85		
MTÜ Kadrina Lastekaitse Ühing	Wildlife	11 084,30		
Tallinna Avatud Noortekeskus	History in us		12 946,45	
Kokku alaprogramm 1		516 387,26	42 019,64	50 714,53

Alaprogramm 2 - Euroopa Vabatahtlik Teenistus

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus- summa (eurodes)	Piiriülese koostöö- programmi toetus (eurodes)	Teiste koostöö- riikidega projektide toetus (eurodes)
---------------	---------------	-------------------------------	--	--

R1

Saatev				
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus	Eboli environment and social issues	1 040,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Helping children	1 154,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES /SL	Come and Try	916,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Sokori project	857,17		
Vastuvõttev				
MTÜ Tähe Noorteklubi	Tähe Youth club	5 520,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Promotion of voluntary service in Estonia as a tool of local development	3 400,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	International dimension of the Tallinn Open Youth Centre projects - 1	4 635,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	International dimension of the Tallinn Open Youth Centre projects - 2	4 635,00		

R2

Saatev				
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Zusters Augustinessen - Utrecht	840,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Pumpen Theater und Pumpen Tanz	840,00		
Eesti Skautide Ühing	Equal opportunities for diasabled students	792,00		
MTÜ Lendav Hollandlane	Casa de la juventud de alcobendas maison des jeunes	890,00		

EÜKÜ Sorex	Link	776,70		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Exchange	878,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	TFG-Hirv-St Marks Community Centre	1 010,00		
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus	Raising European awareness through information, intercultural education and multilingualism promotion	907,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Piune	1 230,00		
<u>Saatev lühiajaline</u>				
Spordiklubi LUI	La Maison des Bateleurs - Volontariat pour tous	932,00		
Spordiklubi LUI	La Croisée des Regards - Volontariat pour tous	1 032,00		
<u>Vastuvõttev</u>				
Pahkla Camphilli Küla	Work on an ecological farm and social life with people with special needs - Pahkla Camphilli Küla	5 550,00		
Pahkla Camphilli Küla	Work on an ecological farm and social life with people with special needs - Pahkla Camphilli Küla	5 550,00		
MTÜ Öökull	Children`s and Adolescents Centre ÖÖKULL	5 520,00		
ALPS	Alternative Language Programs Satellite	5 525,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Imastu	Imastu Residential School/ working with disabled kids	5 525,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis / Viljandi	Viljandi Day Centre	5 100,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis / Anna kogudus	Children Day Centre in Anna	4 675,00		

R3

Saatev				
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Kinderheim Duisburg	1 060,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Haus Hohenhonnet	1 130,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Hogares Providencia/work with street girls in Mexico			6 258,00
Tallinna Avatud Noortekeskus	Entefktiria - Youth Information Center	906,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Youth Cultural Center - Path to a Better Understanding	1 046,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Europe for Youth - Youth for Europe	735,00		
MTÜ Palestra	Multimedia dans une maison des jeunes et de la culture	930,00		
Nõmme Spordiklubi	Girls Table Tennis Development Centre in Sweden	668,00		
NÜ Rõuge Noorteklubi	UG Arnold	1 077,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Foreste casentinesi	1 100,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Bridging generation	1 074,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Etablissement scolaire "Lucie Berger"	990,00		
Keskkonnaklubi Scarabaeus	Jugend Umwelt Projektwerkstatt/B.Y.Co.-Baltic Youth Cooperation	814,00		
Pärandkoosluste Kaitse Ühing	Natural and cultural heritage protection in Croatian island Cres			5 014,00
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Elimian survey	1 112,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Club Marpen	1 064,00		
MTÜ Eurobridge	Foyer de jour a la decouverte du monde des enfants	954,00		
Vastuvõttev				

MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Community work in Haapsalu	5 100,00		
Sõmeru Vallavalitsus	Youth Work in Sõmeru Community, Estonia			6 484,00
Pahkla Camphilli Küla	Work on an ecological farm and social life with people with special needs - Pahkla Camphilli Küla	4 600,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Katikodu	Kohila Turvakeskus Katikodu	5 524,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Vanurite Eneseabi- ja Nõustamiskeskus	Self-Help and Advisory Center for Senior Citizens	2 974,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Maidla Lastekodu	Maidla Children`s House	4 674,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Märjamaa Rahvamaja	Märjamaa Community House	5 524,00		
Eesti Roheline Liikumine	B.Y.Co - Baltic Youth Cooperation	5 450,00		
Eesti Euroopa Liikumine	Eastgate			3 442,00

R4

Saatev				
MTÜ Öökull	Youth Center in Cluj-Napoca	940,00		
Peipsi Koostöö Keskus	Underwater Research and Animal Rescue	1 342,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	TFG-Saks-Spitafields	998,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Casa y servicio de juventud en Plasenzuelas	1 124,00		
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Knowledge, Councelling and Citizenship: Young Volunteers that are Promoting European Programmes	1 092,00		

Tallinna Avatud Noortekeskus	Help me, to do it by myself! - Montessori - Kinderhaus Bad Sulza	1 038,00		
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus	Social and Cultural Encouragement Programme. Santiago de Compostela.	992,00		
<u>Vastuvõttev</u>				
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Tapa	Social and children work in Tapa	4 250,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Tapa	Social and children work in Tapa	5 525,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Koeru	Work with children in Koeru	5 100,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Kuressaare	"Laurits" in Kuressaare	5 525,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Väike-Maarja	Youth and kids in Väike-Maarja	3 400,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Tartu	Sharing and caring - soup kitchen in Tartu	3 400,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis /Võru ANK	Võru Open Youth Centre	5 525,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES/Kopli varjupaik	Tallinna Children`s house Kopli shelter house	3 825,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES/ Imastu	Imastu Residential School/ working with disabled kids	4 250,00		
Paldiski Disainistuudio	Youth art project: Paldiski Design Studio	2 980,00		

R5

<u>Saatev</u>				
Eesti Euroopa Liikumine	Club Jeunes Amazonica	2 411,00		
MTÜ AGEEE	"Active European Citizen" how to get involved in Europe	615,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Sozialarbeit mit kindern und jugendlichen in Wohngruppen	860,00		
MTÜ Noortekeskus KOHT	Mediateur Culturel	852,00		

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Motiviva	945,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	UNA Exchange Safer Cardiff	992,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Caritas St.Elisabeth	992,00		
MTÜ Dam Tan Dance	For Mother Earth	734,00		
Spordiklubi KRATT	Foster Home Kuuskoti	668,00		
MTÜ HeadEst	Social problems with children in post-socialist countries: example of Ukraine			7 582,00
MTÜ Eesti Erinoorsootöö Ühing "noOR"	IntegrAction	4 412,00		
<u>Saatev lühiajaline</u>				
Bravo - Youth Support Organisation	Centre de Beaumotte - Volontariat pour tous	826,00		
Bravo - Youth Support Organisation	Le Creneau - Volontariat pour tous	992,00		
<u>Vastuvõttev</u>				
Eesti Roheline Liikumine	Y.C.E - Youth Cooperation for Environment	5 450,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Learning to Live - Võru Day Care Centre	5 525,00		
Eesti Euroopa Liikumine	ESTGATE	4 187,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Youth Association ESTYES/ Promotion of voluntary service in Estonia as a tool of local development	3 335,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES / Imastu	Imastu Residential School/ working with disabled kids	5 460,00		

R6

<u>Saatev</u>				
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Découvertes, rencontres et échanges autour des pratiques culturelles en foyer de jeunes travailleur	964,00		

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Youth and Family Hostel Bregenz	1 064,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Photography and key qualification (FUS)	3 712,00		
Saatev lühiajaline				
MTÜ Eurobridge	Working and learning together	2 250,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	UNA Exchange - Earth Works (ST)	2 260,00		
Vastuvõttev				
Jõelähtme Vallavalitsus / Rebala Muinsuskaitseala	The devising of a protection management programme for the Rebala Heritage Reserve	5 460,00		
Jõelähtme Vallavalitsus / Rebala Muinsuskaitseala	The devising of a protection management programme for the Rebala Heritage Reserve	5 460,00		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Self-Help and Advisory Center for Senior Citizens			6 292,00
Kokku alaprogramm 2		229 967,87		35 072,00

Alaprogramm 3.1 - Noorsooalgatused ja Võrgustikuprojektid

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)	Piiriülese koostööprogrammi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R1				
MTÜ Aktiivikeskus	Europäev noortelaagris	2 244,79		
MTÜ SIIN	Noorte toimetus "Siin"	2 707,94		
MTÜ Pärnumaa Kodukant	Koduküla noored		5 682,45	
Sindi Gümnaasium	Julgen olla mina ise		2 556,42	
R2				
Tartu Rahvakultuuri Keskseits	Stardijoon	3 195,00		
MTÜ Linnupuu Lastepereteater	Linnupuu Lastepereteater	6 319,20		
MTÜ Russkij Dom	Rändnäitus 2004	1 707,70		

Eesti Noorteühenduste Liit	Noortepäev 2004 - Iseseisev noor?!	3 164,66		
MTÜ Vabadus: Noorte Liikumine	Innermission 2004	1 087,46		
MTÜ AIESEC Estonia	Maailm ratastel	3 162,45		
MTÜ Eesti Arvutiklubi	Eesti Arvutiklubi liikmete sotsiaalsete oskuste arendamine	3 195,58		
R3				
MTÜ Versus Tiim	Noorte edu- ja motivatsioonikonverents "Kõik on võimalik!"	1 625,72		
MTÜ ART-Forum	Noorte initsiatiiv - Euroopa vektor	6 000,00		
Tallinna Laste Tugikeskus	Kõik noored vägivalla vastu	1 064,05		
R4				
Pirita Vaba Aja Keskus	Pow Wow	417,02		
Tallinna NKKÜ-NMKÜ	A-teater	3 195,58		
R5				
Murelaste ja Probleemsete Noorukite Toetajate Ühing OMOS	Õnne otsimises	5 688,14		
Eesti Punase Risti Tallinna Seltsi noortegrupp	Üheskoos	2 804,12		
Noortegrupp K&M	Ühismälu	2 239,65		
Noored Toredate Mõtetega	Moeke 2005	1 917,35		
SA Domus Dorpatensis noortegrupp	Kas lahkuda või jääda?	1 737,15		
MTÜ Juvente noortegrupp	I.S.E.	2 658,73		
Rakvere Rahvamaja/ANK	Propaganda 2005 - Koolinoorte Filmipäevad Rakveres	2 740,21		
MTÜ Tõlliste Avatud Noortekeskus TANK	Ole sina ise!	1 658,55		

R6

MTÜ Ühendus Nõmme Kaks Tuhat	Päev minu elus	6 116,30		
MTÜ Caritas Estonia	Rambilt Rambile	4 985,15		
Kokku alaprogramm 3.1		71 632,50	8 238,87	

Alaprogramm 3.2 - Tulevikukapitaliprojektid R6

Nicolas Gomes De Carvahlo	Deeper in the Sea	5 000,00		
Jane Suviste	Deeper in the Sea	4 769,00		
Kokku alaprogramm 3.2		9 769,00		

Alaprogramm 5.1 - Tugimeetmed

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus-summa (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostöö-riikidega projektide toetus (eurodes)
---------------	---------------	------------------------	---	--

R1

Narva Noortekeskus	Rahvusvaheline seminar "Working with russian-speaking youth in European dimension"		6 778,60	
Tallinna Spordi -ja Noorsooamet	Rahvusvaheline ettevalmistav kohtumine projektile "Tallinna ja St.Peterburi noorsootöötajate ettevalmistav kohtumine"			2 679,00
MTÜ R.A.A.A.M.	Rahvusvaheline koolitus " WHO AM I"		10 892,00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES	Rahvusvaheline koolitus "Training Course in Cultural Diversity through Outdoor Activities"	15 554,00		

R3

Eesti Euroopa Liikumine	Rahvusvaheline koolitus "Enhanced possibilities between EU25 and its new Eastern neighbours in youth work"			12 515,00
-------------------------	--	--	--	-----------

MTÜ Virumaa Noorte Initsiatiiv	Rahvusvaheline kontaktseminar "Youth in a Changing World - Professional Opportunities in the Expanding EU"			18 302,00
MTÜ Eurobridge	Rahvusvaheline kontaktseminar "New Partners - New Ideas"			10 986,50
MTÜ Loovkeskus	Rahvusvaheline seminar "Seminar Something Else..."	9 415,00		

R4

Eesti Euroopa Liikumine	Tööpraktika "International youth information: exchange of good practice"	1 890,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Rahvusvaheline koolitus "T.C. On Basic Animation Tools for Practical Use"	13 373,80		
MTÜ Muutus	Kvaliteeti ja uuenduslikkust toetav projekt "Ma saan hakkama!"	2 023,00		

R5

Lõuna Politseiprefektuur	Rahvusvaheline seminar "Promotion of projects in alcohol abuse prevention"	9 186,80		
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing ESTYES	Tööpraktika "Job shadowing for Russian Association""			950,00
NÜ Juventus	Rahvusvaheline kontaktseminar "Street Soccer for Tolerance"	17 648,50		
MTÜ Caritas Estonia	Rahvusvaheline õppevisiit "Social work among juvenile delinquents (especially in prisons) and post-conviction treatment"	8 455,00		
MTÜ JAKO Nõustamis- ja koolituskeskus	Tööpraktika "Jobshadowing Jugendwarteraum Austria"	751,00		
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet	Rahvusvaheline seminar "Noorte liikuvus globaliseerunud Euroopas"			6 400,60
Eesti 4H	Rahvusvaheline kontaktseminar " Today and Tomorrow"	7 106,50		
MTÜ Generating Ideas	Tööpraktika "Green work 1"			806,40

Eesti Noorsoonõunike Ühendus	Rahvusvaheline õppevisiit "Eesti noorsootöö ja Euroopa dimensioon"	5 775,00		
Kokku alaprogramm 5.1		91 178,60	17 670,60	52 639,50

